

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Azərbaycanda
bir ildə
14857
ailə
dağılıb

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 19 fevral 2019-cu il Çərşənbə axşamı № 39 (7209) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

“Bu işləri ona görə görürük ki, vətəndaşlar daha da yaxşı yaşasınlar”

Prezident İlham Əliyev Sumqayıtda zavod açılışında iştirak etdi, sakinlərlə görüşdü

yazısı səh.3-də

Hüquq müdafiəçisi Ramil Usubovla görüşlərindən danışdı

yazısı səh.4-də

Moskvadakı çeçen-azərbaycanlı insidentində kənar güclərin izi və marağı

yazısı səh.9-də

Qoşqar Təhməzliyə qarşı ittihamlar - QTA rəhbərinin xaricdə biznesi var

yazısı səh.7-də

Xalq Hərəkatından Qarabağ Komitəsinə sərt xəbərdarlıq

yazısı səh.6-də

Ermənistan cəmiyyəti, yoxsa hakimiyyəti daha güzəstsizdir?

yazısı səh.12-də

Trampın Amerikanı “bölən” divar layihəsi

yazısı səh.15-də

“Yaşayış minimumu standartlarına yenidən baxılmalıdır” - ekspert

yazısı səh.12-də

ABŞ ordusunu Suriyadan çıxarmağa tələsmir

yazısı səh.15-də

Bakının mərkəzində brend mağazalar bağlanır

yazısı səh.14-də

Biləsuvarda məktəbli qız dəm qazından dünyasını dəyişdi

yazısı səh.2-də

BAKININ SON MÜHARİBƏ HAZIRLIQLARI - İSRAİLƏ YENİ MÜQAVİLƏ, ARSENALA ALINAN QORXUNC SİLAHLAR...

Azərbaycan hərbi qələbənin əsas şərti sayılan havada üstünlüyünü daha da gücləndirir; müdafiə nazirinin Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi çərçivəsində keçirdiyi görüşlərin pərdəarxası - “səsi” sonra çıxacaq...

yazısı səh.8-də

Hökumət problemlili kreditlər məsələsini həll edir - iddia

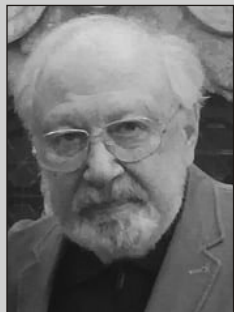
Mərkəzi Bank, Maliyyə Nazirliyi və banklarla müzakirələrin başladığı deyilir; dəqiq və işlək mexanizm hazırlanması 2-3 ay vaxt apara bilər

yazısı səh.10-də

Tofiq Zülfüqarov: “İrəvan danışıqlardan tam imtina etməyə hazırlaşır”

yazısı səh.11-də

Rüstəm İbrahimbəyovdan Bakıya gəlişi ilə bağlı ilginç açıqlama

yazısı səh.5-də

Sahibkarlara divan tutan generala vəzifə verilməsinin pərdəarxası

yazısı səh.7-də

Habil Məmmədov

“Daşımaların təhlükəsizliyinin artırılması başlıca vəzifələrdən biridir” - Cavid Qurbanov

“Azərbaycan Dəmir Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində “Avstriya Federal Dəmir Yolları” (ÖBB) SC-nin sədri Andreas Mattenin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

QSC-dən «Trend»ə verilən məlumata görə, “Azərbaycan Dəmir Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Cavid Qurbanov çıxış edərək Azərbaycanda həyata keçirilən müxtəlif sahələrdə çərçivəsində qeyri-neft sektorunun prioritet sahələrindən biri olan dəmir yolu nəqliyyatı sisteminin daha da inkişaf etdirilməsi istiqamətində görülən işlərdən danışıb.

Bildirib ki, daşımaların təhlükəsizliyinin artırılması, respublikamızdan keçən nəqliyyat dəhlizlərinin rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi istiqamətində görülən işlər başlıca vəzifələrdən biridir. Nətiqə olaraq Beynəlxalq Transxəzər Nəqliyyat Marşrutu, Şimal-Cənub, Cənub-Qərb nəqliyyat dəhlizləri və xüsusilə 2017-ci ilin oktyabr ayında açılış mərasimi olan Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu bağlantısı barədə ətraflı məlumat verib.

Sonra ikitərəfli qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələri müzakirə olunub. “Avstriya Federal Dəmir Yolları” (ÖBB) SC-nin sədri Andreas Matte çıxış edərək bildirib ki, son illər Azərbaycanla Avstriya arasında hər sahədə, o cümlədən iqtisadi sahədə əlaqələr genişlənir. Avstriya tərəfi olaraq biz bu əlaqələrin intensivləşdirilməsində maraqlıyıq.

Görüşdə Avstriya-Azərbaycan Ticarət Palatasının (ATAZ) prezidenti Gerald Gerstbauer iştirak edib.

İkitərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin bundan sonra daha da genişləndirilməsi qərara alınıb.

Azərbaycanda pensiya yenə artacaq

Azərbaycanda pensiyalar yenidən artacaq. “Qaynarinfo”-nın məlumatına görə, bu barədə əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev məlumat verib.

Nazir bildirib ki, yaxın aylarda indeksasiya nəticəsində orta aylıq əmək pensiyası 5% artacaq. Bundan sonra orta aylıq pensiya məbləği 222 manatdan 228-229 manata, yaşa görə orta aylıq pensiya isə 240 manatdan 250 manata qalacaq.

Abunə daha sərfəlidir - “Yeni Müsavat” abunə kampaniyasını davam etdirir

“Yeni Müsavat” qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərsiniz.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - **48 qəpik**ə başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşım Mərkəzinin baş ofisi ilə: **(012) 598-49-55** nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz. Bundan başqa “Qaya” Mətbuat Yayımları ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

İtaliya ATƏT PA-nın İpək Yoluna Dəstək Qrupuna qoşulur

Milli Məclis sədrinin müavini, ATƏT Parlament Assambleyasında

Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Bahar Muradovanın başçılıq ilə bir qrup deputat qurumun qış sessiyasında iştirak etmək üçün fevralın 19-dan 23-dək Avstriyanın Vyana şəhərində səfərdə olacaq. Bu haqda Milli Məclisin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Nümayəndə heyətinə Milli Məclisin deputatları Azay Quliyev, Tahir Mirkişili, Elşad Həsənov, Kamran Nəbizadə və Üliyev Ağayeva daxildir.

Məlumatda bildirilir ki, sessiya çərçivəsində keçiriləcək komitə iclaslarında “Uzanan münaqişələrin həlli üçün ATƏT-in imkan və mexanizmləri”, “ATƏT regionunda korrupsiya, pulların yuyulması və terrorizmin maliyyələşdirilməsi ilə mübarizə sahəsində effektiv idarəetmə”, “Fövqəladə vəziyyətlərdə insan hüquqlarının qanuni məhdudlaşdırılmasının təsir sahələri” və digər mövzularda fikir mübadiləsi aparılacaq.

İclaslarda nümayəndə heyətinin rəhbəri Bahar Muradova və deputatlar çıxış edəcək, gündəliyə çıxarılaçaq sənəd

lərə münasibətlərini bildirecəklər.

Səfər çərçivəsində Azərbaycan parlament nümayəndə heyətinin üzvləri ATƏT PA-nın İpək Yoluna dəstək qrupunun tədbirlərinə qatılacaq, Avstriyanın İpək Yolu regionunda qarşılıqlı əlaqənin və nəqliyyat infrastrukturunun inkişafına xidmət edən “Twin-Continent-1520” adlı yeni innovativ layihə ilə tanış olacaqlar.

Səfər çərçivəsində Vyana-da İpək Yoluna Dəstək Qrupunun 5-ci iclası da keçiriləcək. Qrupun rəhbəri və ATƏT PA-nın vitse-prezidenti Azay Quliyev son bir ildə görülən işlər və gələcək fəaliyyət haq-

qında üzv ölkələrin nümayəndələrinə məlumat verəcək. İclasda İtaliyanın qrupa üzvlük haqqında etdiyi müraciət, qrupun 2019-cu ildə təşkil edəcəyi Beynəlxalq İpək Yolu konfranslarına hazırlıq və digər məsələlər müzakirə olunacaq.

Musavat.com xatırladır ki, ATƏT PA-nın İpək Yoluna Dəstək Qrupu ATƏT Parlament Assambleyasının Belarusun paytaxtı Minskə keçirilən 26-cı illik sessiyası çərçivəsində 2017-ci il iyulun 8-də Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü, ATƏT PA-nın vitse-prezidenti Azay Quliyevin təşəbbüsü ilə təsis edilib.

Musavat.com

Azərbaycanda bir ildə 14857 ailə dağılıb

Keçən il Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 62484 nikah və 14857 boşanma halları qeydə alınıb.

Bu barədə “Report”-a Dövlət Statistika Komitəsindən məlumat verilib.

Belə ki, əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 6,4, boşanmaların sayı isə 1,5 olub. Nikahlar Kəlbəcər-Laçın (əhalinin hər min nəfərinə 6,8), Şəki-Zaqatala, Quba-Xaçmaz, Aran və Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonlarında (6,7), Bakı şəhərində (6,6), boşanmalar isə Bakı şəhərində (2,1), Kəlbəcər-Laçın (2,0), Abşeron və Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonlarında (1,8) ölkə səviyyəsindən yüksək olub.

Həmçinin ötən il Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən daimi yaşamaq üçün Azərbaycana 3220 nəfər gələn və Azərbaycandan 1580 nəfər gedən qeydə alınıb, ölkə üzrə miqrasiya saldosu müsbət 1640 nəfər təşkil edib.

Bakıda sulu qar, rayonlarda qar yağacaq

Fevralın 19-da ölkə ərazisində gözlənilən hava şəraiti ilə bağlı məlumat açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən Trend-ə verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında yağış yağacağı, yağışın sulu qara keçəcəyi gözlənilir. Şimal-qərb küləyinin əsəcəyi, arabil güclənəcəyi proqnozlaşdırılır. Havanın temperaturu Bakıda və Abşeron yarımadasında gecə və gündüz 2-3° isti olacaq, gecəyə doğru 0°-yə yaxınlaşacaq. Atmosfer təzyiqi 759 millimetr civə sütunundan 770 millimetr civə sütununa yüksələcək, nisbi rütubət 80-90 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında arabil yağış, bəzi yerlərdə sulu qar, dağlıq və dağətəyi rayonlarda qar yağacağı, yağışın bezi şimal və şərq rayonlarında intensiv olacağı ehtimalı var. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabil güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 0-4°, gündüz 5-8° isti, dağlarda gecə 0-5° şaxta, gündüz 2-5° isti olacaq.

Tibbi-meteoroloji proqnoza görə, fevralın 19-da Abşeron yarımadasında havanın təzadlı dəyişəcəyi, xəzri küləyinin güclənəcəyi və hava şəraitinin yağıntılı olacağı gözlənilir ki, bu da meteohəssas insanlar üçün əsasən əlverişsizdir.

Xəbərdarlığa əsasən, Bakıda və Abşeron yarımadasında fevralın 18-dən 19-na keçən gecədən başlayaraq fevralın 20-dək hava şəraitinin dəyişəcəyi, yağış yağacağı, yağışın sulu qara keçəcəyi gözlənilir. Şimal küləyi əsəcək, sürəti saniyədə 15-20 metr olacaq, arabil 23-25 metrədək güclənəcək. Fevralın 19-da havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 6-8° enəcək, gün ərzində 2°-yə yaxın isti olacaq.

Azərbaycanın əsasən şimal və şərq rayonlarında fevralın 18-i axşamdan 20-si səhərədək havanın arabil yağıntılı olacağı, bəzi yerlərdə sulu qar, dağlıq və dağətəyi rayonlarda qar yağacağı, ayrı-ayrı rayonlarda intensiv olacağı gözlənilir. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə sürəti arabil saniyədə 20-25 metrədək güclənəcək. Fevralın 19-da havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 5-7° enəcək.

ABŞ dövlət katibi köməkçisinin müavini Bakıya gəlir

ABŞ dövlət katibinin köməkçisinin enerji məsələləri üzrə müavini xanım Sandra Oudkirk Azərbaycanla səfər edəcək.

S.Oudkirk fevralın 20-də Bakıda keçiriləcək Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında iştirak edəcək. İclasda Avropa Komissiyasının büdcə məsələləri və insan resursları üzrə komissar Günter Ottinger, Böyük Britaniya baş nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisi Baronessa Emma Nikolson, eləcə də layihə üzvü 7 ölkə, Balkan ölkələrinin yüksək səviyyəli hökumət nümayəndələri, iştirakçı şirkətlər və beynəlxalq maliyyə qurumlarının rəhbər şəxsləri qatılacaq.

AzərTAc xatırladır ki, Cənub Qaz Dəhlizinin Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin ilk toplantısı 2015-ci il fevralın 12-də, ikinci toplantı 2016-cı il fevralın 29-da, üçüncü toplantı 2017-ci il fevralın 23-də, dördüncü toplantı isə keçən il fevralın 15-də təşkil edilib.

Biləsuvar məktəbli qız dәм qazından dünyasını dəyişdi

Fevralın 17-də Biləsuvar rayonunun Xıramandalı kəndində dәм qazından boğulma hadisəsi baş verib.

Virtualaz.org-un Şirvan bürosunun məlumatına görə, 11-ci sinif şagirdi olan Elxanə Elxan qızı Hüseynzadə kənddə yaşayan babası İntiqam Məmiyevə məxsus evin hamamında dәм qazından boğularaq dünyasını dəyişib.

Elxanə Hüseynzadənin valideynləri Bakı şəhərində yaşasalar da, o, iki il imiş ki, kənddə yaşayan ana baba-sigilə köçərək orada orta təhsil almışdı. Müəllimlərinin bildirdiyinə görə, Elxanə məkəbin əlaçı şagirdlərindən imiş.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Prezident İlham Əliyev fevralın 18-də Sumqayıtda "SOCAR Polymer" in yüksək sıxlıqlı polietilen zavodunun açılışında iştirak edib. Bu barədə AZERTAC məlumat yayıb. Dövlət başçısına zavodun fəaliyyəti barədə məlumat verilib. Prezident İlham Əliyev müəssisəni işə salıb.

Sonra dövlət başçısı zavodun kollektivi ilə görüşüb.

"Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisi 500 hektardan çoxdur və bu ərazidə bütün kommunikasiyalar, infrastruktur layihələri icra edildi ki, burada müasir sənaye mərkəzi yaradılsın. Biz buna nail ola bilmişik. Bu gün Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında bir çox müəssisələr fəaliyyət göstərir və onların arasında "SOCAR Polymer" in, əlbəttə ki, xüsusi yeri var". Bunu Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev fevralın 18-də Sumqayıtda "SOCAR Polymer" in yüksək sıxlıqlı polietilen zavodunun açılışında qeyd edib.

"Siz - burada çalışan gənclər yaxşı bilirsiniz ki, zavodun istehsal gücü 300 min ton olacaq. Bu, bizim qeyri-neft ixracımızın 15 faizinin artımı deməkdir. Bizim əsas məqsədimiz qeyri-neft ixracını artırmaq, ölkə iqtisadiyyatını şaxələndirmək, yeni iş yerləri açmaq və Azərbaycanda müasir texnologiyalı müəssisələrin yaradılmasına nail olmaqdır. Bununla paralel olaraq, belə böyük, texnoloji cəhətdən müasir zavodların fəaliyyəti gənclərin hazırlanmasına da xidmət göstərir.

Siz gənclər təlim keçmişiniz, orta əməkhaqqı çox yüksəkdir. Siz buna layiqsiniz. Siz müasir sənaye müəssisəsində çalışacaqsınız və bu müəssisənin fəaliyyəti ölkəmizi gücləndirəcək", - deyən prezident qeyd edib ki, yeni iş yerlərinin yaradılması prosesi burada təmin olunur.

Dövlət başçısının sözlərinə görə, bu yaxınlarda karbamid zavodunun açılışında iştirak edərkən məlumat verilib ki, orada da 500-dən çox iş yeri yaradılır: "Yeni bu iki mühüm müəssisənin əhəmiyyəti çox böyükdür. İlk növbədə, bu iki müəssisəyə 1,6 milyard dollar sərmayə qoyulub. Çox böyük rəqəmdir. Özü də nəzərə alsaq ki, bu sərmayə qeyri-neft sektoruna qoyulur. Digər tərəfdən, burada istehsal olunan məhsullar ixracönlümlüdür və ölkəmizə valyuta gələcək. Biz təkcə neftdən, qazdan yox, eyni zamanda hazır məhsuldan valyuta qazanacağıq. Burada müasir texnologiyalar tətbiq olunur və Azərbaycanın texnoloji inkişafına bunun müsbət təsiri var. Mindən çox iş yeri, gənclər üçün gözəl imkanlar yaradılır. Yeni bir sözlə, belə böyük layihələrin icrasının çox böyük mənası, çoxşaxəli təsiri var və bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan düzgün yoldadır.

Biz bu layihələrə start verəndə, əlbəttə, təxmin edirdik ki, bu, çox gözəl nəticələrə gətirib çıxaracaq. Bu gün biz bunu əyani şəkildə müşahidə edirik. Bundan sonra da Azərbaycanın sənaye potensialı inkişaf edəcək.

Sənayeləşmə öz gözəl nəticələrini verir. Keçən il qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı 9 faizdən çox artıb, bu ilin birinci ayında isə 14 faizə yaxın artıb, o cümlədən, bu zavodların fəaliyyətə başlaması nəticəsində. Əlbəttə ki, bundan sonra da qeyri-neft sektorunun inkişafı, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, müasir zavodların, fabriklərin yaradılması prioritet olaraq qalacaq.

Əminəm ki, belə müəssisələr gələcəkdə bizim sənaye imkanımızı böyük dərəcədə artıracaq və ölkəmiz davamlı olaraq inkişaf yolu ilə gedəcək".

Prezident İlham Əliyev fevralın 18-də Sumqayıta səfəri çərçivəsində burada inşa edilən dəniz-

"Bu işləri ona görə görürük ki, vətəndaşlar daha da yaxşı yaşasınlar"

Prezident İlham Əliyev Sumqayıtda zavod açılışında iştirak etdi, sakinlərlə görüşdü

kənarı bulvarda yaradılan şəraitlə tanış olub.

AZERTAC xəbər verir ki, dəniz-kənarı bulvarda Sumqayıt sakinləri dövlət başçısına yaxınlaşaraq söhbət edəblər.

Prezident sakinlərlə görüşündə çıxış edib. O deyib: "Bilirsiniz ki, keçən il Sumqayıtdakı köçkünlər üçün 2 mindən çox mənzilin tikintisi təmin edildi və mən o evlərin açılışında olmuşam. Sumqayıtda təqribən 14 min məcburi köçkün ailəsi məskunlaşıb və biz bütün bu ailələri tədricən yeni evlərə köçürəcəyik. Göstəriş verilib ki, bu il əlavə 2 min mənzildən ibarət şəhərciklər salınsın və bu məsələ bir neçə il ərzində həll olunacaq. Həm köçkünlər rahat evlərə köçəcəklər, həm də onların indi qaldıqları yataqxanalar təmir olunacaq və tələbələrə veriləcək.

Bilirsiniz ki, son illər Sumqayıtın inkişafı ilə bağlı çox böyük işlər görüldü. Sumqayıt bu gün müasir sənaye mərkəzinə çevrilib və burada fəaliyyət göstərən müəssisələrdə minlərlə insan işlə təmin edilir. Elə bu gün səhər yeni müasir polietilen zavodunun açılışını etdik. Bu zavod təqribən 500 iş yeri yaradan bir müəssisədir. Burada istehsal olunacaq məhsullar ixracönlümlüdür və ölkə iqtisadiyyatına böyük töhfə verəcək. Biz bu yaxınlarda azot gübrələri zavodunun açılışını da etdik. Orada da 500 nəfər işlə təmin olunub. Eyni zamanda, göstəriş vermişəm ki, ödənişli ictimai işlər də açılınsın və 2 min iş artıq açılıbdır. Göstəriş vermişəm ki, əlavə təqribən 2 minə yaxın ictimai iş açılınsın ki, hələlik iş tapa bilməyən vətəndaşlar orada işləyə bilsinlər. Siz xatırladınız, mən demişəm ki, Sumqayıt bulvarı da bir möcüzədir.

Mən həmişə demişəm ki, Sumqayıt inkişaf baxımından paytaxt şəhərinə yaxın olmalıdır və bu gün biz bunu görürük. Düzdür, Bakı son illər çox gözəlləşib, abadlaşıb, ancaq Sumqayıt kimi gözəl şəhərdə insanların istirahəti üçün mütləq bulvar olmalı idi və biz bir il, hətta bir ildən tez bir vaxtda 4 kilometr uzunluğunda bulvar yaratdıq. İndi bura Sumqayıtın əsas istirahət zonasıdır, gö-

rün, nə qədər gözəlləşib. Siz burada dəfələrlə olmusunuz, mən də dəfələrlə olmuşam. Əvvəlki mənzərə əlbəttə ki, çox acınacaqlı idi. Amma bu gün yeni yollar salınır, yeni binalar tikilir, ictimai yerlər yaradılır. Yəni, Sumqayıtın kompleks inkişafı daim diqqət mərkəzindədir. Bir tərəfdən sənaye müəssisələrinin yaradılması, - Sumqayıt bu gün Cənubi Qafqazdan Bakıdan sonra ikinci böyük sənaye şəhəridir, - digər tərəfdən, bu gün Sumqayıtın ekoloji vəziyyəti görün nə qədər yaxşılaşıb. Sumqayıtın havası elə bil ki, kurt havasıdır. Əvvəlki illərdə olan toz-dumana, havanı çirkəndirən bəzi müəssisələrin fəaliyyətinə son qoyuldu. Bütün yeni müəssisələr ən yüksək ekoloji standartlara cavab verir. Buna görə indiki burada ekoloji durum çox yaxşıdır. Mənə yaxın evin dam örtüyü təzələnilib və bu iş davam edir. Liftlər, heyətlər, yollar təmir olunub. Bu yaxınlarda 2 sayılı xəstəxananın əsaslı təmiri haqqında sərəncam imzalandı. Bundan əvvəl 1 sayılı xəstəxana əsaslı təmir edildi. Baxacaqlar, əgər 2 sayılı xəstəxananın təmiri mümkündürsə, təmir olunacaq, mümkün deyilsə, sökülüb yenidən tikiləcək", - dövlət başçısı vurğulayıb.

Prezident xatırladı ki, Sumqayıtda qaz problemi həll edilib. İcməli su, elektrik enerjisi ilə bağlı məsələlər həll olunub: "Biz burada böyük bir elektrik stansiyası tikmişik ki, bu, Sumqayıtı tam təmin edir. Əlbəttə ki, iş yerlərinin yaradılması diqqət

mərkəzindədir. Baxın, bu tikintilərdə gör nə qədər adam işləyir, yeni müəssisələrdə nə qədər adam işləyəcək. Bütün bu işləri biz ona görə görürük ki, vətəndaşlar daha da yaxşı yaşasınlar. İndi minimum əməkhaqqının, minimum pensiyaların, şəhid ailələrinin müavinətlərinin, təqaüdlərin qaldırılması - bütün bunlar nəyə görə mümkün olub? Ona görə ki, çox ciddi islahatlar aparılıb və bizə əlavə gəlir gəlir. Bu gəliri biz, ilk növbədə, hara yönəltməli idik, məhz sosial məsələlərin həllinə. Ona görə bu siyasət davam etdiriləcək və əməkhaqqının, pensiyaların qaldırılması bundan sonra da nəzərdə tutulacaq ki, vətəndaşlar daha da yaxşı yaşasınlar, uşaqlar daha da yaxşı böyünsünlər, Vətənimizin layiqli övladları olsunlar, ölkəmiz daim qabağa getsin, inkişaf etsin, güclənsin".

Prezident İlham Əliyev həmçinin fevralın 18-də "Sumqayıt şəhərində abadlıq-quruculuq və avtomobil yollarının əsaslı təmiri işlərinin davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" sərəncam imzalayıb.

AZERTAC xəbər verir ki, sərəncamla Sumqayıt şəhərində abadlıq-quruculuq və avtomobil yollarının əsaslı təmiri işlərinin davam etdirilməsi üçün 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinə 3 milyon manat ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə bu sərəncamda göstərilən məbləğə maliyyələşməni təmin etmək tapşırılıb.

"Alo, sənə 7300 manatlıq nömrədən zəng edirəm"

Samir SARI

Dünən səhər redaksiyada gənc həmkarımla üzbəüz oturub çalışırdıq. Redaktə etdiyim məqalədə bir abzas ABŞ prezidentinin 1 milyon 100 min dollarlıq "Kadillak prezidential" markalı, zirehli avtomobilindən bəhs edirdi.

Bu avtomobilin bu qədər baha qiymətə olmasına təəcübünmü, çünki bilirdim, prezidentlər ölkəyə, millətə rəhbərlik etdikləri üçün gerek etibarlı maşın minsinlər. Xüsusilə də qüdrətli ölkələrin prezidentləri. Çünki belə ölkələrin dostu-düşməni çox olur, nə olar, nə olmaz.

Amma tutaq ki, Vanuatu Respublikasının prezidenti "Kadillak" minse, nə olacaq, velosiped sürsə, nə olacaq? Balaca ada dövlətidir, bu tərəfindən o tərəfinə gündə 47 dəfə gedib-gəlmək olar.

Ona qalsa, Uruqvayın keçmiş prezidenti Xose Mujika 40-45 il əvvəl buraxılmış köhnə bir avtomobil sürürdü, elə bir maşın idi ki, bizim avtomobil bazarına çıxarsan, bir adam yaxınlaşıb onun qiymətini soruşmaz. Elə maşınlarla bizdə "xalaqızı" deyirlər.

Buna görə cənab Mujikanın xəncərinin qaşığı düşmədi və bu saat dünyanın ən hörmətli adamlarından biridir. Amma Tramp öz "Kadillak"ından düşsə, hamı ona pis baxar.

Bax, bu düşüncələrlə çalışmaqda davam edərkən, gənc həmkarım səsləndi ki, əmi, işə bax, Bakıda 211-lə başlayan telefon nömrələri satılır, özü də 7300 manata...

"Ola bilməz". "Vallah, elədir". "Link at". "Budey, burada yazılıb". Baxırsan ki, bəli, elədir ki var, gənc düz deyir. Hətta detalları da var: nömrənin ilkin ödənişi 1300 manatdır, ödəyirsən, nömrəni alırsan, sonra ayda 500 manat verir-sən, 12 aydan sonra borcun bağlanır, olursan nömrə yiyəsi.

Bəs bu nömrənin özəlliyi nədir? Bəlkə 88-88-lə, 55-55-lə, 44-44-lə (və s.) bitir, ona görə belə bahadır? Bizdə qoşa nömrələri "prestijni" hesab edənlər qırılıb qurtarmayıb axı, ildən-ilə də artırlar (ta xəbərləri yoxdur ki, bəzi Avropa ölkələrində bu kimi asan yadda qalan qoşa nömrələri bir qayda olaraq tras fahişələri işlədir - müştərilərin yanında yaxşı qalsın deyə).

Ancaq heç demə, bu "sevimli nömrələr" in başqa özəlliyi yoxdur, 27 91, 08 32 və sair bu cür adi nömrələrdir, yəgənə özəlliyi odur ki, bu 7300 manatlıq nömrələr 211-lə başlayır...

İşdən hali olmayanlar və mənəm kimi sadələhv adamlar deyəcək, nə olsun, 211-lə başlayanda nə olur ki?

Heç nə. Bu, sadəcə, o deməkdir ki, bu "qədim nömrə"dir, mobil operatorun işə təzə başladığı vaxt istifadə olunub, sonra əldən-ələ keçib, indi hər adamda yoxdur. Bu, heç. Əsas məsələ isə budur: 211-lə başlayan nömrələr əsasən nazirlərdə, komitə sədrələrində, rəislərdə, prokurorlarda, oliqarxlardadır.

Yenə deyəcək, he, nə olsun? Yenə heç nə. Tutaq ki, biri oturub evində, ona 211-lə başlayan nömrədən zəng gəlir, o, 211-i görə kimi ilk təəssüratı belə olur ki, bu adam hər kimdirsə, elə-belə adam deyil, bişək, "blatnoy" adamdır, nə xahiş edirsə, gerek can-başla yerinə yetirsin.

Amma bu nömrənin "blatnoy" özəllik daşdığına bilməyən sadələhv adamlar soruşaçaqlar: "Kimdir danışan?". 211-in sahibi məcburdur özünü və nömrəsini dübarə təqdim eləsin, desin ki, qaça, görmürsən, sənə zəng 211-dən gəlib. Bu yerdə sadələhv adam hiddətlənəcək, deyəcək, gəl, min boynuma... sözünü de, görüm, nə istəyirsən, nömrən də 211 olmur, lap 911 olsun, nə edim?

Ta heç nə... qanqaraçılıq, hörmətslik... Ara yerdə 7300 manat heyf olur, gedir. Çünki ölkədə elə qanacaqsız adamlar var ki, onlara birbaşa Trampdan zəng gəlsə, deyəcək, ser, xətrinə dəyməsin, amma Obama səndən yaxşı işləyirdi, iki ildir adı bir divarı hördürə bilmirsən...

Bu qeydləri etməkdəyken gənc həmkarım yenidən səslənir: "Əmi, Bakıda 75 min manata dekorativ ağac satılır. Linkini atıram".

Bağlantını açıram, baxıram ki, bəli, İspaniya və İtaliyadan gətirilən palma və zeytun ağaclarına dair xəbərdir və göstərilir ki, "ağacların bəzilərinin yaşları 100 ili keçir, qiymətləri isə 75 min manata qədər gedib çıxır".

Adi bəzək ağacıdır, budağında qızıl alma, briyant giləs, platin əzgil yetişmiş, bir barsız ağaca bu qədər pul verərlərmi?

Amma əgər adi telefon nömrəsinə 7300 manat verirlərsə, adi dekorativ ağaca da 74 min manat verərlər.

75 min nədir ki? Bir cüt adam böyrəyinin qiymətidir...

Hazırda Azərbaycan gündəmində olan əsas mövzulardan biri də gələn ay Novruz bayramı ərəfəsində imzalanma ehtimalları yüksək görünən əfv sərəncamıdır. Əfv Komissiyasının iclaslarının intensivləşməsi və hüquq müdafiəçilərinin bu istiqamətdə gördükləri işlər əfv ümidlərini durmadan artırır.

Hüquq müdafiəçisi Ramil Usubovla görüşlərindən danışdı

Bununla əlaqədar bir qrup hüquq müdafiəçisi fevralın 18-də Əfv Komissiyasının üzvü, daxili işlər naziri Ramil Usubovla görüşüblər. Görüşdə iştirak edən İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Səidə Qocamanlı "Yeni Müsavat"a bunları dedi: "Bu görüş bizim təşəbbüsümüzlə oldu. Görüşdə Monitorinq Qrupunun üç üzvü - Novella Cəfəroğlu, Səadət Bənəniyarlı və mən iştirak etdim. Ramil müəllim Əfv Komissiyasının üzvü olduğu üçün görüşdə ilk olaraq siyasi məhbus siyahılarını ortaya qoyduq. Siyahı ilə bağlı fikirlərimizi dedik və Əfv Komissiyasında həmin məhbusların taleyinin müsbət həll olunmasını istədiyimizi ifadə etdik. Siyahıda blogerlər, jurnalistlər, inancılı insanlar, keçmiş dövlət məmurları var. Siyahıdakı adları tam şəkildə açıqlamaq istəmirəm. Amma onu deyim ki, hüquq müdafiəçiləri kimi son dərəcə

Səidə Qocamanlı: "Görüşdə ilk olaraq siyasi məhbus siyahılarını ortaya qoyduq"

Səidə Qocamanlı

onların taleyinə obyektiv yanaşmışıq. Siyahını da bu nöqtəy-nəzərdən hazırlamışıq. Digər məsələlər bizə gələn şikayətlər idi. Hər bir şikayəti Ramil müəllimin nəzərinə çatdırdıq. Elə oradaca şikayətlər nəzərə götürüldü. Artıq problemlərin aradan qaldırılması üçün işlərə başlanılıb.

Hüquq müdafiəçisi əfvə düşmək üçün məhbusun hansı kriteriyalara cavab verməli olduğunu açıqladı: "Azadlığa çıxmağın müxtəlif yolları var. Bilirsiniz ki, əfv etmək prezidentin səlahiyyəti təndir. Çalışmışıq ki, o siyahını obyektiv tutaq. Adları açıqlamaq istəmirəm. Az müddət cəzası qalanlar, xəstə olanlar, qadın məhbuslar, səhhətli ağır olan inancılı insanlar azadlığa çıxmalıdırlar. Ailə vəziyyəti ağır olanlar da nəzərə alınmalıdır. Məhbusa Cinayət Məcəlləsi üzrə verilən maddə hökmən əfvə nəzərə alınır. Ağır və ya orta maddələr nəzərə alınmaya bilməz. Məhbusun cəzasının 3/1-i qalmalıdır ki, əfv şansları yaransın".

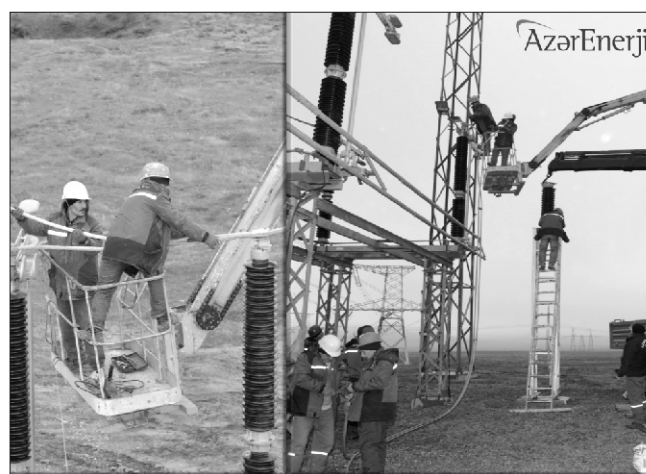
□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

"Azərenerji" sistem əhəmiyyətli yüksəkgərginlikli ötürmə xətlərini yenidən qurur

"Azərenerji" ASC "Reabilitasiya Planı"na uyğun olaraq, istilik, su və kiçik elektrik stansiyaları, yarımstansiyalar o cümlədən enerjinin idarəedilməsi üçün dispetçer idarəetmə mərkəzi ilə yanaşı sistem əhəmiyyətli yüksəkgərginlikli ötürmə xətlərində də kompleks yenidənqurma və bərpa işləri həyata keçirir. Sistem əhəmiyyətli yüksəkgərginlikli ötürmə xətlərində aparılan işlərin bir hissəsi başa çatıb, böyük hissəsi davam edir və edəcək.

Bu barədə "Azərenerji" ASC-nin ictimaiyyətlə əlaqələr və mətbuat mərkəzinin rəisi Teymur Abdullayev məlumat verib.

O qeyd edib ki, sistem əhəmiyyətli yüksəkgərginlikli ötürmə xətlərində tikinti və yenidənqurma işlərinin aparılması enerjisistemin dayanıqlığı, etibarlılığı və fasiləsizliyi üçün başlıca

şərtlərdən biri olmala yanaşı, texniki itkilərin aradan qaldırılmasında da xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Eyni zamanda elektrik enerjisinin idxal və ixrac əməliyyatlarında da əsas yük həm də ötürmə xətlərinin üzərinə düşür. Ən əsası isə yüksəkgərginlikli ötürmə xətlərinin

69 faizi istisnar müddətini keçdiyindən onların yenilənməsi təhlükəsizlik baxımından olduqca vacibdir.

Bu səbəbdən də ötən ilin sentyabr ayında aparılan kadr islahatlarından sonra başlanan sürətli və növbəli iş rejimi nəticəsində yüksəkgərginlikli 330 kV-luq 3-cü İmişli, 220

kV-luq ikidövrəli 1-ci və 2-ci Zəbrat, 110 kV-luq 2-ci Göyçay, 1-ci və 2-ci Kimyaçılar, 1-ci, 2-ci, 3-cü, 4-cü "Səkkizinci kilometr" və 1-ci "Əhmətli" hava xətlərində aparılan tikinti yenidənqurma işləri yekunlaşıb.

"Cənub" Elektrik Stansiyası ilə "Xırdalan" yarımstansiyası arasında 220 kV-luq ikidövrəli hava xəttinin tikintisi başa çatmaq üzrədir.

Eyni zamanda 220 kV-luq 3-cü, 6-cı Masallı, 110 kV-luq 3-cü "Sabirabad", 1-ci, 2-ci Lənkəran, 3-cü Suraxanı, 2-ci Maştağa, 3-cü Kürdəmir, 3-cü Yevlax, Yalama hava xətlərində və digər istiqamətlərdə də tikinti-quraşdırma işləri yekunlaşmaq mərhələsindədir. Paralel olaraq Azərbaycanla-Gürcüstan arasında çəkilən beynəlxalq miqyaslı 330 kV-luq Ağstafa-Qardabani hava xəttinin ikidövrəli variantda yenidən qurulması layihəsi üzrə işlər sürətlə davam edir.

Uzun fasilədən sonra Bakıya qısamüddətli səfər edən Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının sədri, tanınmış kinorejissor Rüstəm İbrahimbəyov artıq ölkəni tərk edib və Moskvaya qayıdıb. Bu barədə yaxın dostlarına istinadən modern.az saytı məlumat yayıb.

Qeyd edək ki, bazar günü R.İbrahimbəyovun iştirakı ilə Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqı İdarə Heyətinin iclası keçirilib. Daha sonra dostları ittifacın sədri Rüstəm İbrahimbəyovun 80 illik yubileyini qeyd etmək üçün "Şirvanşahlar" restoranında məclis təşkil ediblər. Sosial şəbəkələrdə R.İbrahimbəyovun iştirak etdiyi məclisdən fotosəkillər də paylaşılib.

Şəkillərdən görünür ki, yubiley məclisində Yazıçılar Birliyinin (AYB) sədri Anar, Rəssamlar İttifaqının sədri Fərhad Xəlilov, professor Qulu Məhərrəmli, kinorejissor Tahir Tahirov, şair Baba Vəziroğlu və başqa tanınmış şəxslər yer alıb. R.İbrahimbəyovun fəxri sədri olduğu Milli Şuranın önəmli simalarından isə heç kəs tədbirə dəvət olunmayıb. Fotolarda yalnız rejissor Eldəniz Quliyev görünür. O isə açıqlamasında tədbirə İbrahimbəyovun 40 illik həmkarı, dostu kimi qatıldığını deyib.

Qeyd edək ki, 2013-cü ilin prezident seçkilərində Milli Şura Rüstəm İbrahimbəyovun namizədliyi irəli sürülsə də, o, Bakıya gələ bilməmişdi. 2016-cı ilin yazında isə kinorejissor qardaşı, Xalq yazıçısı Maqsud İbrahimbəyovun yas mərasimində iştirak etmək üçün Bakıya gəlmişdi. Sonrakı dövərdə onun barəsində hər hansı cinayət araşdırması olmasa da, İbrahimbəyov həbs təhlükəsini nəzərə alıb Azərbaycana gəlmədiyini bildirmişdi. Hesab olunurdu ki, kinorejissor qardaşının yas mərasimində iştirak etməkdən ötrü ən yüksək səviyyədə icazə alındıqdan sonra Bakıya gəlib.

Sonuncu gəlişi ilə bağlı "Turan" agentliyinə açıqlamasından da bəlli olur ki, R.İbrahimbəyovun gəlişinə ölkə rəhbərliyi tərəfindən icazə verilib. Sitat: "Bakıya gəlişim hakimiyyətə iki yazılı müraciətimdən sonra baş tutdu. Həmin müraciətlərdə şəxsi xarakterli məsələlər qaldırmışdım. Söhbət Kinematografçılar İttifaqı, onun üzvləri, bu yaradıcılıq birliyinin əmlakı və sənədlərindən gədir. Bu müraciətlərə cavab olaraq Prezident Administrasiyasından mənə telefon zəngi oldu və dedilər ki, gəl".

Hakimiyyətin ona qarşı dövlət əleyhinə fəaliyyətlə bağlı ittihamları fonunda Bakıya gəlişi məsələsinin necə həll olunması barədə sualın cavabında R.İbrahimbəyov deyib ki, o, öz müraciətlərində vətəndaş mövqeyini dəyişmədiyini qeyd edib. Əlavə edib ki, ancaq buna görə başqaları əziyyət çəkməməlidir: "İttifaqın 150 üzvünün günahı nədir? Niyə onlar işsiz qaldı, əziyyət çəkə bilər? Mənim vətəndaş mövqeyim hakimiyyətin fikrindən fərqləndiyinə görə kinematografçıların mülkiyyətini və əmlakını götürmək lazımdır? Kinematografçılar İttifaqını mənim tərəfdarlarıma və əleyhdarlarıma bölmək, insanları mənəvi cəhətdən sındırmaq nəyə lazımdır? İttifaqın qurultayını keçirmək, onun işini sahmana salmaq lazımdır.

Adamlara yaradıcılıqla məşğul olmağa şərait yaratmaq, bu mənasız cinayət və vergi təqiblərinə son qoymaq lazımdır. Hakimiyyətin mənə iradələri ola bilər, ancaq niyə başqaları əziyyət çəkməlidir? "Qafqaz üçlüyü" filminə görə mənə qarşı təqiblərə son qoymaq lazımdır".

dern.az-a açıqlamasında Rüstəm İbrahimbəyovun Bakıya dönüşünü şərh edib. YAP rəsmisi qeyd edib ki, Azərbaycana hər gün on minlərlə insan gəlib-gedir, Rüstəm İbrahimbəyov da onlardan biridir: "Biz Bakıya gəlib-gedən insanların

restoran fotoları da təsdiq edir. Fəxri sədri olduğu Milli Şuradan onun masasında diqqətə layiq fiqurlardan kiməsə yer verilməyib. Son günlər Azərbaycan prezidentinin atdığı addımlar və böyük dəyişmələr cərgəsinə daha birini də əlavə etmək olar...

sətə gəlişi necə təsadüfi idisə, faktiki olaraq bu və ya digər məsələlərlə bağlı proseslərdəki iştirakı, o cümlədən ermənilərin xeyrinə çəkdiyi film də şəxsi düşüncə və qənaətlərdən uzaq, kənardan idarə olunan bir məsələ idi. Əslində əsas mənzərə də elə göz qabağındadır".

"Güman ki, anlayıblar bu qədar pressinq olmaz. Ötən həftə mən Qobustan həbsxanasında oldum. Bunun özü də göstərir ki, artıq hakimiyyət bəzi addımlar atmağa cəhd edir. Təbii ki, bu, yaxşı haldır. Mən belə başa düşürəm ki, Rüstəm İbrahimbəyovun gəlişi ilə bağlı da yaqın ki,

Rüstəm İbrahimbəyovdan Bakıya gəlişi ilə bağlı ilginç açıqlama

Kinorejissor Bakıda yubileyini keçirdi və Moskvaya qayıtdı; "Müraciətlərimə cavab olaraq Prezident Administrasiyasından mənə telefon zəngi oldu və dedilər ki, gəl"

Bakıda olduğu qısa müddətdə Rüstəm bəy həmkarları ilə görüşüb və vəziyyəti müzakirə edib: "Növbəti qurultayı keçirmək və pozulmuş mülkiyyət hüquqlarını, əsasən Mingəçevirdə Yaradıcılıq Evinin, ittifacın itirilmiş sənədlərini bərpa etmək lazımdır. Bizim bu məsələləri qanuni şəkildə, məhkəmə qaydasında həll etmək cəhdlərimiz indiyədək nəticə verməyib. Ümid edirik ki, nəhayət, yuxarılarda bu özbaşnalığa son qoymaq istəyənlər var".

"Ölkə hakimiyyətinin siyasətində nələrsə dəyişdiyini hesab etmək olarmı?" sualının cavabında R.İbrahimbəyov deyib ki, bunu yaxın gələcək göstərəcək: "Mayda qurultay keçirməyi planlaşdırırıq. Buna qədər nəşə həll olunmalı, dəyişməlidir". R.İbrahimbəyov ardınca deyib: "Siyasətə gəlincə, sadəcə, hamıya xatırlatmaq istəyirəm: bu gün hakimiyyət bizim Azərbaycan Ziyalları Forumunda qaldırdığımız məsələlərin çoxunu qaldırır və həll edir. Əgər bu gün həmin məsələlər, məsələlər, korrupsiya yuxarılarda müzakirə olunursa və ona qarşı mübarizə aparılırsa, niyə bizi dövlətin düşmənləri elan edirdilər?"

YAP Siyasi Təhlil və Proqnozlaşdırma Şöbəsinin müdiri, deputat Aydın Mirzəzadə mo-

Verilən xəbərlər sırasında onun siyasətdən birdefələk çəkilməsi də var. Bu səbəbdən o, Bakıda vaxtilə sədri olduğu Milli Şuranın üzvlərindən heç biri ilə görüşməyib. Yalnız Eldəniz Quliyev istisnadır. Onun da siyasi sima kimi deyil, kinematografçı həmkar qismində İbrahimbəyovun yanında epizodik rol aldığı iddia edilir.

Siyasi şərhçilərdən biri deyib ki, bu hadisə Milli Şura platforması ilə fəallaşan Əli Kərimli tərəfdarlarına böyük zərbədir. Bu təşkilatın qurucusu və fəxri sədri ən kritik bir anda iqtidara anlaşmaya gedir və tərəfdarlarını böyük hüsrana uğradır! Əli Kərimli və Milli Şura formatındakı komponentlərin küçədə və sosial şəbəkələrdə iqtidarın üstünə getdiyi bir zamanda, öz-özünə qaz verdikləri bir tarixi dövərdə iqtidar dünyə şöhrətli kinosenaristin üzərində maraqlı bir siyasi gediş edə bilib. Azərbaycan paytaxtında olduğu iki gün müddətində İbrahimbəyov Əli Kərimli, ya da Milli Şura sədri Cəmil Həsəni ilə görüşməyibse, bunun tək bir anlamı var. İbrahimbəyov Milli Şuranı özünün maraqlarına sərbəst, atıb və bu ciğal uşaqlar daha ona lazım deyil...

"Rüstəm İbrahimbəyovun Bakıya gəlişi bir daha Milli Şuranın yaranma prosesinə diqqət çəkməyə imkan yaradır". Bu sözləri Axar.az-a yazıçı-dramaturq Rüstəm İbrahimbəyovun ötən həftəsə Bakıya gəlişinə münasibət bildiren analitik Elçin Mirzəbəyli deyib. Onun sözlərinə görə, bu məsələ bir daha sübuta yetirir ki, Rüstəm İbrahimbəyovun siyasətə qoşulmasının arxasında ayrı-ayrı qüvvələr dayanır: "Aydın məsələdir ki, o, bu prosese təhrik olunub və əslində Azərbaycana qarşı antimilliyet fəaliyyət göstərən Milli Şuranın formalaşması prosesində, sadəcə, marionet fiqurlardan olub. Əks təqdirdə, bu adam keçdiyi yola, vaxtilə birlikdə olduğu insanlara azacıq da olsa, müəyyən sayğı nümayiş etdirirdi. Digər tərəfdən, Rüstəm İbrahimbəyovun Bakıya gəlişi Milli Şuradakı birləşmənin birliyi olduğunu açıq sübuta yetirir. Yeni bu adamları Milli Şurada kənardan olan qüvvələr bir araya gətirmişdilər, onlar da dağıtdılar. Real görüntü məhz bundan ibarətdir".

E.Mirzəbəyli bildirib ki, Rüstəm İbrahimbəyovun siyasətdə təsadüfi və qeyri-ciddi bir insan olduğu faktiki olaraq göz qabağındadır: "Onun siya-

Yazıçı Anar: "Bura necə gəldiyini, nə üçün gəldiyini mən haradan bilim?..."

"Rüstəm İbrahimbəyov illərdir ki, mənim dostumdur, görkəmli yazıçıdır. Yubileyini qeyd edib, mənə də dəvət edib, gəlmişəm, təbrik etmişəm, sağlığınə təstəmişəm". Bu sözləri Bizim Yol.info-ya AYB sədri Anar Rzayev deyib. O qeyd edib ki, İbrahimbəyov sözügedən tədbirə onu şəxsən dəvət edib: "Bakıya gəlmişdi, mənə zəng etdi ki, yubileyimi qeyd edəcəm. Getdim. Bura necə gəlib, başqa hansı işlərlə bağlı gəlib, mən bilmirəm. Orada başqa şəxslər də iştirak edirdi".

R.İbrahimbəyovun yubileyində siyasətdən gəldiyini açıqlaması ilə bağlı yayılan iddialara Anar belə cavab verib: "Mən orada olanda bu barədə söhbət olmayıb. Ola bilər mənə qabaq bu barədə danışsın, mən bilmirəm. Orada siyasətlə bağlı söhbət olmayıb, sadəcə, sənətdən danışılıb. Bunlar sizi niyə maraqlandırır? Bu barədə onun özündən soruşun. Bura necə gəldiyini, nə üçün gəldiyini mən haradan bilim?..."

Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının üzvü, kinorejissor Eldəniz Quliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, hakimiyyət müəyyən yumşalmalara gedib:

hökumətlə müəyyən danışıqlar olub. Yoxsa 80 yaşında insanın bu boyda risk etməsinə nə həçət? Amma eyni zamanda bunu bilməyən yoxdur ki, onun Kino İttifaqına qarşı vergi ilə əlaqədar açdığı cinayət işi də qurama idi. Buna baxmayaraq, görün nəçə vaxtdır... Bir dəfə rəhmətlik Maqsud İbrahimbəyovun yas mərasimində iştirak üçün gəlmişdi, üstündən xeyli keçəndən sonra gəldi. Yəqin hakimiyyətlə müəyyən anlaşma var".

E.Quliyev dedi ki, yubiley məclisində əsasən Kino İttifaqının üzvləri iştirak edib, həmçinin də 40 illik dostu olaraq özü: "Orada o üzvlər iştirak edirdilər ki, ittifacın "kloun"unu, ikincisini yaradanda oradan çıxıb gətirildilər, öz ittihaqlarına, öz sədrlərinə hörmət əlaməti olaraq qaldılar. O cümlədən də Anar. Anar Rüstəmin sədri olduğu Kino İttifaqının üzvüdür".

E.Quliyev əlavə etdi ki, R.İbrahimbəyov artıq yaşa dolub, xəstə adamdır: "Siyasətdən də kifayət qədər kənara çəkilib. Onun Milli Şurada fəxri sədr olması onsuz da simvolik xarakter daşıyırdı. O barədə söhbət etmədik. Amma görünən budur ki, o, kifayət qədər kənardadır və yaradıcılıqla, eləcə də öz sağlamlığı ilə məşğul olmağı qararlaşıdır".

□ E.PAŞASOY, "Yeni Müsavat"

Qarabağ Komitəsinin daxilində ötən həftə müşahidə olunan istefalar, istefa verənlərin əsasən İsgəndər Həmidovun təşəbbüsü ilə yaradılan Azərbaycan Xalq Hərəkatında ki şəxslər olması bu iki qurum arasında nələrin baş verdiyi barədə suallar meydana çıxarıb. Gündəmə gələn sualları AXH-nin İdarə Heyətinin üzvü, Böyük Azərbaycan Partiyasının sədri Elşad Musayevə ünvanladım.

düzgün deyil. AXH yaranmazdan önce də yuxarıda dediyim kimi, Qarabağ Komitəsinin daxilində münasibətlərdə problemlər yaşanırdı.

- *AXH-dən əvvəl Qarabağ Komitəsi mövcud idi və Qarabağ məsələsi ilə bağlı fəaliyyət göstərirdi, bir mitinq, çoxsaylı tədbirlər keçirmişdi. Belə bir qurum olduğu halda AXH-nin "Biz də bu məsələ ilə məşğul olacağıq" mövqeyini ortaya qoyması suallar yaratmır? Pənah Hüseyn bildirib ki, onlarda son vaxtlar Qara-*

başında olmalıdır?! Harada yazılıb ki, Qarabağ məsələsi mütləq onların inhisarında olmalıdır?! Qarabağ bizim ümummilli məsələmizdir və heç bir qüvvənin monopoliyasında ola bilməz. Qarabağ Komitəsinin bir toplantısında iştirak etmişəm, oraya bir nəfər üzvlüyə qəbul olunurdu. O adam açıqca dedi ki, mən istəyirəm Qarabağ adı altında mitinqlər keçirilsin, bir hərəklənmə olsun və mən də orada siyasi məq-

yə üstüörtülü də olsa hallandırılmalıdır?! AXH-nin Qarabağ Komitəsi adlı problemi, rəqibi yoxdur. Lakin bunu da bilmək lazımdır ki, Qarabağ məsələsi heç kəsin monopoliyasında ola bilməz. Bu, Azərbaycan xalqının məsələsidir və kimin, hansı qüvvənin gücü nəyə çatır Qarabağ məsələsinin həllinə dəstək verməlidir. AXH olaraq bəyan etmişik ki, Qarabağ Komitəsi mitinq keçirəcək-sə, biz o mitinqə dəstək ve-

"Gürcüstan tranzit kəmərlərə görə böyük qazanclar əldə edir"

Vüqar Bayramov: "Bundan məhrum olmaq onlara qətiyyənlə sərf etmir"

Dağlıq Qarabağda azərbaycanlıların qanını tökən işğalçı erməniyə Axalkalakidə abidə ucaldılmasından sonra Gürcüstan hökuməti Rusiyadan qaz almaq fikrinə düşdüyünü açıqladı. Azərbaycan qaz istehsalının artdığı və qonşu ölkəni tam təmin etmək imkanının yarandığı bir vaxtda Tiflisin qaz alışı diversifikasiya etmək istəyi Bakıda müzakirələrə səbəb oldu: nə baş verdi ki, gürcülər daha ucuz aldıkları Azərbaycan qazını baha Rusiya qazına dəyişmək fikrinə düşdülər? Aydın məsələdir ki, burada Gürcüstan hökumətinin Azərbaycandan qaz satışında əlavə güzəştlər qoparmaq istəyi əsas rol oynayır. Yaxın tariximiz göstərir ki, onların bu cür davranmaları ilk dəfə deyil.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın neft-qazını dünya bazarına çıxaran iki əsas kəmərlər - Bakı-Tiflis-Ceyhan neft və Cənubi Qafqaz Qaz Boru Kəməri Gürcüstan ərazisindən keçir. Bundan əlavə, Azərbaycanın regional tranzit mərkəzinə çevrilməsi planında əsas həlqələrdən biri də məhz Gürcüstandır. Azərbaycanı Avropa ilə dəmir yolu vasitəsilə birləşdirən Bakı-Tiflis-Qars dəmiryol xətti də bu ölkədən keçir.

Bütün bunlar Azərbaycanı Gürcüstanın təzyiqləri qarşısında zəif duruma salan faktorlar sayıla bilərmi? Bu faktorlar üzündən Bakı Tiflisin qaz oyununda uduzan tərəfə çevriləcək, yoxsa bu ölkəyə təsir göstərmək üçün Azərbaycanın əlində başqa iqtisadi rıçaqlar varmı?

Bu sualları cavablandıraraq iqtisadçı-ekspert, İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin rəhbəri Vüqar Bayramov bildirir ki, Gürcüstan xeyli vaxtdır Rusiyadan özünə sərf edən şərtlərlə qaz almağa çalışır: "Müəyyən mənada Gürcüstanın qaz mənbələrini diversifikasiya etmək cəhdini başa düşmək olur. Onlar mavi qaz idxalında bir mənbədən asılı olmaq istəmirlər. Lakin məsələ burasındadır ki, Azərbaycan Gürcüstanın ən çətin günlərində qaz və elektrik enerjisi verməklə etibarlı tərəfdaş olduğunu isbatlayıb. Buna baxmayaraq, Gürcüstan yenə də qaz mənbələrini diversifikasiya etməyə çalışır".

Ekspertin fikrincə, Gürcüstanın az qaz alması Azərbaycana heç bir zərər vurmayacaq: "Azərbaycanın Cənub Qaz Dəhlizində qaza ehtiyacı var. Bu dəhlizlə ilkin mərhələdə 20 milyard kubmetr qaz nəqli nəzərdə tutulur. Bu həcmi təmin etmək üçün Azərbaycanın daha çox qaza ehtiyacı olacaq. Cənub Qaz Dəhlizi ilə neqlə olunacaq qaza isə alıcı tapmaqda ölkəmizin heç bir çətinliyi yoxdur".

V.Bayramovun sözlərinə görə, kəmərlərin Gürcüstan ərazisindən keçməsi tranzit ölkə kimi ona müəyyən üstünlüklər verir: "Lakin söhbət global əhəmiyyətli layihələrdən, global enerji bazarına təsir göstərən kəmərlərdən gedir. Bu baxımdan, Gürcüstanın onlara hər hansı formada maneçilik yaratması demək olar ki, qeyri-mümkündür. Nəzərə almaq lazımdır ki, Gürcüstan o kəmərlərə görə böyük qazanclar əldə edir. Bu qazandıran məhrum olmaq onlara qətiyyənlə sərf etmir".

□ Dünya SAKİT, "Yeni Məsəvi"

barədə rəsmi qərarımız yoxdur. Biz düşünürük ki, hamı ilə bir yerdə Qarabağ mitinqi keçirmək lazımdır.

- *AXH-də təmsil olunanların bəziləri həm də Qarabağ Komitəsindədir. Yaranmış vəziyyət onların AXH-dən gətməsi ilə nəticələnə bilər?*

- Heç kəsin seçim hüququnu pozmaq olmaz. Kim harada

olmaq istəyir, orada olması onun hüququdur. Bolşevik təfəkkürü ilə yanaşmanın tərəfdarı deyiləm. İnsanlara sərbəstlik vermək lazımdır və fərqli mövqelərə də hörmətlə yanaşılmalıdır. Amma əmrilə davranmaq prinsipi düzgün deyil.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Məsəvi"

Xalq Hərəkatından Qarabağ

Komitəsinə sərt xəbərdarlıq

Elşad Musayev: "Niyə Qarabağ məsələsi Qarabağ Komitəsindəki adamların inhisarında olmalıdır?"

- *Elşad bəy, Qarabağ Komitəsi ilə Azərbaycan Xalq Hərəkatı arasında nə baş verir?*

- Öncə onu deyim ki, mən və rəhbərlik etdiyim partiya Qarabağ Komitəsində təmsil olunuruq. Bir dəfə məni mitinqlə bağlı müzakirələrdə iştirak etmək üçün Qarabağ Komitəsinə dəvət eləmişdilər. Mən də getdim iclaslarında iştirak elədim. Amma sonra atmosfer xoşuma gəlmədi, daxili münasibətləri bəyənmədim. Orada da bəzi dostlara dedim ki, bu atmosferlə uzaq getmək olmaz. Dediyim odur ki, Qarabağ Komitəsinin daxilində problemlərin olduğu əvvəldən hiss olunurdu. Qarabağ Komitəsində hazırda vəziyyət belədir ki, üzvlərin bir qismi nəyin bahasına olur-olsun mitinq keçirməyin vacibliyini bildirirlər, bir qisim isə daha yumşaq mövqedədir, razılaşıdırılmamış aksiyalara getməyin əleyhinədir. Bu fərqli mövqelərin ayrılmasına səbəb olub.

- *Belə görünür ki, Qarabağ Komitəsindən istefa verənlər məhz AXH-də təmsil olunanlardır. Sizcə, buradan da belə bir mənzərə yaranırmı ki, AXH Qarabağ Komitəsini parçalayır?*

- Qarabağ Komitəsindən istefa verənlərin sırasında AXH-nin üzvləri də var, üzvü olmayanlar da var. AXH qarşısına Qarabağ Komitəsini parçalamaq məqsədi qoymayıb. Yaxud qarşısına belə bir məqsəd qoymayıb ki, ona alternativ yaratsın. Bir qurumun daxilində fikir ayrılığı yaranıbsa, bunu AXH ilə əlaqələndirmək

bağ Komitəsi ilə bağlı müəyyən əməliyyatlar qurulduğu barədə məlumatlar daxil olub. Sizcə, Pənah Hüseynin bu bəyanatında AXH-yə də üstü ötürülmə işarə edilirmi?

- Azərbaycanda hakimiyyət də, müxalifətdəkilərin də bir qismi müxtəlif sahələri monopoliyaya götürüb. Hakimiyyət deyir ki, Qarabağ məsələsi ilə biz məşğul oluruq. Müxalifətdəkilərin bir qismi deyir ki, əsl müxalifət bizik, bu sahəni də onlar monopoliyaya götürüb. Bir qisim İranla, Cənubla bağlı məsələləri monopoliyaya götürüb deyir bu işlə biz məşğuluq. İndi də Qarabağ Komitəsində bəziləri Qarabağ məsələsinin onların monopoliyasında olduğunu düşünürlər. Hesab edirlər ki, onlardan başqa kimsə bu məsələ ilə məşğul ola bilməz. Qarabağ Komitəsində təxminən 80 adam var idi, onların da bir hissəsi istefa verib. Niyə Qarabağ məsələsi Qarabağ Komitəsindəki adamların in-

sədlərini təmin edim. Yeni dediyim odur ki, Qarabağ Komitəsinə bu cür məqsədlərlə gələnlər də var, səmimi qəlblə çalışanlar da var. Bil-mirəm mənim dostum Pənah Hüseyn hansı əməliyyatdan danışır. İkincisi, hakimiyyət və ya başqa bir qüvvə niyə Qarabağ Komitəsi ətrafında əməliyyat hazırlasın? Bu, hakimiyyətin nəyinə lazımdır?! Onsuz da Qarabağ Komitəsindəkilər loyallıq mövqesərləyir, hakimiyyətə heç nə də mane olmur. Mitinq üçün müraciət edirlər, hər dəfə də "yox" cavabı verilir və sakitcə qəbul edirlər. Belə vəziyyətdə hakimiyyətin nəyinə lazımdır onlara qarşı hansısa əməliyyat təşkil etsin. Hakimiyyət deyir mitinq keçirin, keçirirsiniz, deyəndə ki, keçirməyin, keçirmirsiniz! Yaxud da AXH-nin nəyinə lazımdır sizə qarşı hansısa oyunlar qursun. Daxillərində özləri yaxşı bilirlər nəyin necə olduğunu. AXH-nin adı ni-

rəcəyik. Amma heç kəs Qarabağ məsələsini inhisarına götürə və alver predmetinə çevirə bilməz.

- *Belə görünür ki, Siz İsgəndər Həmidovun mövqeyini müdafiə edirsiniz və onun tərəfindəsiniz?*

- Mənim özümün mövqeyim var və bu mövqenin tərəfindəyəm. Mənim və rəhbərlik etdiyim partiyanın mövqeyi belədir ki, Qarabağ məsələsi heç kimin inhisarında ola bilməz. Bu mövqeyi İsgəndər Həmidov da və başqası da ifadə edərsə, bunu tərəf olmaq kimi yozmağa lüzum görmürəm.

- *İsgəndər Həmidov istefa verib Qarabağ Komitəsini tərk edən zaman belə bir ifadə işləyib ki, burada hökumətlə alverə gedənlər var. Hətta konkret ünvan da göstərir. Siz necə hesab edirsiniz, doğrudan da ortada hansısa alver getdiyinin əlamətləri var?*

- Bu suala daha dəqiq cavabı İsgəndər Həmidov və onun adını çəkdiyi şəxs cavab verə bilər.

- *Azərbaycan Xalq Hərəkatının da gündəmində, gələcək planlarında Qarabağla bağlı mitinq keçirmək varmı?*

- Azərbaycan Xalq Hərəkatı hazırda təşkilatlanma mərhələsini keçir. Düzdür, buna çox ciddi maneələr yaradılır, amma sürətlə bu mərhələni keçirik. Bizim üçün təbii ki, prioritet məsələ Qarabağ məsələsidir, ölkədə demokratik seçki mühitinin yaradılmasıdır, ölkədə hər kəsin qanun qarşısında bərabərliyinin təmin olunmasıdır. Hesab edirəm ki, Qarabağla bağlı biz mitinq keçirməliyik. Amma hazırda bu

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin rəhbəri Qoşqar Təhməzlinin 4 xarici ölkədə biznes şəbəkəsinin olması ilə bağlı məlumatlar yayılıb. Belə ki, jurnalist Cavanşir Həsənlinin sosial şəbəkədə yazdıqlarına görə, Qoşqar Təhməzli 2018-ci ilin yanvarından bu ölkədə hamam xalatlara, aksesuarları satır: "Ölkənin qida təhlükəsizliyinə cavabdeh olan cənab Təhməzlinin Slovakiyadakı Saffran S.R.O. şirkəti hotel və mehmanxanalara tekstil və hamam aksesuarları ilə təmin edir (şirkətin saytı: <http://saffran.sk>). Agentlik rəhbərinin Bratislavada şirkətin məhsullarını təqdim edən satış mərkəzi də fəaliyyət göstərir. Şirkət 5000 avro nizamnamə kapitalı ilə Bakı şəhəri Orucəliyev küçəsi 9/12, mənzil 40-da qeydiyyatda olan Təhməzlinin öz adına rəsmiləşdirilib. 25 dekabr 2017-ci ildə cənab Təhməzli Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri təyin edildikdən sonra Slovakiyadakı biznesini yaxın adamı olan Cavidan İmanovun adına keçirmək qərarına gəlir. 2018-ci il iyulun 3-də Saffran S.R.O. Belarus vətəndaşı, Minsk sakini Svetlana Palamarchukun (20%) və Cavidan İmanovun (80%) adına keçirilir".

O qeyd edib ki, Saffran S.R.O.-nun fəaliyyəti Slovakiya ilə məhdudlaşdırılır: "Təhməzlinin şirkəti Avropa şirkəti adı ilə Ukrayna bazarına da daxil olub. Nizamnamə kapitalı 21 milyon Ukrayna qrivnisi olmaqla bu ölkədə də qeydiyyata alınan şirkətin Ukraynadakı ofisi Solomensky, Vadim Hetman küçəsi 27 ünvanında yerləşir və Palamarchuk Svetlana Valentinovna tərəfindən idarə olunur. Təhməzlinin Gürcüstanda Universal Medikal Group şirkəti fəaliyyət göstərir. Şirkət 2011-ci il dekabrın 22-də Tiflisin regional Bako Saburtalo vergi müfəttişliyində B11184596 sayılı şəhadətnamə ilə qeydiyyata alınıb. Şirkətin 50 faizlik hissəsi agentlik rəhbərinə, 50 faizlik hissəsi isə Türkiyə vətəndaşı Oqtay Öztürkə aiddir. Cənab Təhməzlinin Türkiyədə də biznesi var. Agentlik rəhbəri "Tosgo group medical inşaat və turizm sənaye ticaret limited şirkəti"ni hələ 2014-cü il

mayın 5-də İstanbulda qeydiyyata keçirib. Şirkət tibbi avadanlıqların, kosmetik vasitələrin və tekstil məhsullarının istehsalı və satışı ilə məşğuldur.

Azərbaycanda da Qoşqar Təhməzlinin biznesi var.

Bakı şəhəri Molla Cümə küçəsi 103b -də yerləşən Medeks Ltd 2006-cı ildən fəaliyyətdədir".

Qoşqar Təhməzlinin daha öncəki vəzifələrinə gəlincə isə vikipediya məlumatlarında qeyd edilir ki, o, 1994-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinin Bakı Şəhər Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzində həkim, 1997-2004-cü illərdə qidalanma şöbəsinin müdiri, 2004-2005-ci illərdə "Nəbz" Tibb Mərkəzinin baş direktoru, 2008-2016-cı illərdə isə "Medeks" MMC-də baş direktor və

Qoşqar Təhməzliyə qarşı ittihamlar. QTA rəhbərinin xaricdə biznesi var

Hüquqşünas: "Şübhə varsa, bunun korrupsiya, çirkli pullarla bağlı olmasını təsdiq edən fakt mövcuddursa, o zaman araşdırma başlanıla bilər"

Qoşqar Təhməzli

zifələrində çalışıb.

Müxtəlif tibbi layihələr həyata keçirən Q.Təhməzli ölkə hüdudlarından kənarda da gəniş fəaliyyət göstərib. Qeyd edilir ki, 2012-ci ildə Avropa Biznes Assambleyasının Vyana şəhərində keçirilən təqdimat mərasimində tibb, kosmetologiya və laboratoriyalar nominasiyasında "Ən yaxşı top-menecer" adına layiq görülüb.

1992-ci ildə Azərbaycanın azadlığı və ərazi bütövlüyünün müdafiəsi uğrunda Qarabağda gedən döyüşlərdə fəal iştirak edib, "Müharibə veteranı" statusuna layiq görülüb.

25 dekabr 2017-ci ildə prezidentin sərəncamı ilə Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri vəzifəsinə təyin edilib.

Hüquqşünas Əsəbəl Mus-tafayev "Yeni Müsavat"a bildirib ki, məmurların bizneslə

məşğul olması qanunla qadağandır: "Biznes bizdə həmişə korrupsiya ilə əlaqələndirilir. Hesab edirlər ki, şəxsin özünün hesabı bəs etməz ki, iri kommersiya strukturu qursun. Böyük vəsaiti isə ancaq düşüncələr ki, korrupsiya yolu ilə əldə etmək olar. Şəxsin iş qurmasında nə qədər ki, qanun pozuntusu aşkar edilməyib, onu nədəsə ittiham etmək hüquqi cəhətdən düzgün deyil. Ona görə də hansısa ittihamı irəli sürə bilmərəm. Bunun üçün hüquqi faktlar olmalıdır. İnsanlar var ki, bacarıqlıdır və biznes şəbəkəsi qura bilib, yaxşı pullar qazanırlar. Onların bəziləri ilə fəxr edirik ki, azərbaycanlılardır və belə işlər qurublar. Yəqin ki, Qoşqar Təhməzli məsələyə şərh verəcək. Məsələnin müvafiq qurumlar tərəfindən araşdırılmasına gəlincə isə burada da fərqli məqamlar var. Şəxs dövlət məmuru olsaydı, əlbəttə ki, dövlət orqanının marağındadır ki, müəyyən

məlumat əldə etsin. Araşdırma üçün gərək hansısa şübhəli məqamlar olsun. Yoxsa kefin istədiyindən nəyisə araşdırma bilməzsən. Bu, düzgün yanaşma deyil. Əsas, şübhə olmadan araşdırma aparmaq, yoxlama etmək korrupsiyaya yol açan əlamətdir. Ona görə də hesab edirəm ki, əsassız yoxlamaları dayandırmaq lazımdır. Bütün dünyada bir qayda var ki, korrupsiya ilə əlaqədar əsaslı şübhələr olduğu halda araşdırma başlanılır. Şübhə yoxdursa, pulu, şirkəti olanı da yoxlamaq doğru yanaşma deyil. Ona görə də ciddi fakt yoxdursa, Qoşqar Təhməzlidən də izahat tələb etmək doğru deyil. Şübhə varsa, bunun korrupsiya, çirkli pullarla bağlı olmasını təsdiq edən fakt mövcuddursa, o zaman araşdırma başlanıla bilər".

AQTA sədrindən ittihamlarla bağlı cavab ala bilmədik.

Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Sahibkarlara divan tutan generala vəzifə verilməsinin pərdəarxası

Ayda 120 min manat paket aldığı deyilən, adı ən müxtəlif qara işlərdə hallanan Habil Məmmədov niyə Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna müşavir gətirildi?

Sahibkarlar naziri Fazil Məmmədovun "sağ əli" - müşaviri olmuş vergi generalı Habil Məmmədov yenidən karyera yüksəlişi yaşamağa başlayıb.

Keçmiş nazirin dövründə adı müxtəlif qalmaqallarda, həttə ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyindəki şəbəkə ilə hallanmış H.Məmmədov uzun aradan sonra Himayəçilik Şurasının qərarı ilə Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun icraçı direktorunun müşaviri vəzifəsinə təyin edilib.

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, H.Məmmədov bundan əvvəl Fazil Məmmədovun bütüncü proqramlarının icrası üzrə müşaviri vəzifəsində çalışıb. Daha sonra yeni vergilər naziri Mikayıl Cabbarovun əmri ilə vəzifəsindən kənarlaşdırılmışdı.

1995-ci ildən vergi orqanlarında çalışan və Vergi Auditi Departamentinin rəisi, Vergilər Nazirliyi yanında Lokal Gəlirlər

Departamentinin baş direktoru və nazirin müşaviri kimi mühüm postlar tutan Habil Məmmədovun Fazil Məmmədovun ardınca dərhal işdən azad ediləcəyini gözləyənlər çox olsa da, o, Mikayıl Cabbarovun komandası ilə bir müddət işlədi.

Amma bəzi mətbu orqanlarda sözügedən vergi generalının adı Vergilər Nazirliyindəki neqativ hallarla əlaqədar çəkilirdi. Odu ki, yeni nazir onunla vidalaşdı.

H.Məmmədovun Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun icraçı direktorunun müşaviri təyin olunması müzakirələrə səbəb olub, ayrı-ayrı xəbər portalları təyinatla bağlı yazırlar.

Mediada gedən bəzi yazılarda onu vergi qanunvericiliyini yaxşı bilən, vergi sahəsində nəzəri və praktiki bilikləri geniş olan bir kadr kimi xarakterizə edirlər.

Lakin bu biliklərin vergi orqanlarının Azərbaycan sahib-

karlığının inkişafına dəstək verməsinə sərf olduğunu söyləmək mümkün deyil.

Məsələ burasındadır ki, H.Məmmədov vergi orqanlarında sahibkarlara "divan tutulması" prosesinin əsas təşkilatçılardan biri kimi təqdim edilirdi. Onun xüsusilə orta və iri sahibkarlardan qeyri-rəsmi ödəniş toplanması sxeminin yaradıcısı, icraçısı olduğu iddia olunur.

Deyilir ki, "tələ"yə düşən sahibkarlar oradan çıxmaq üçün iri məbləğdə pullar ödəməyə məcbur edildilər. Hətta H.Məmmədovun iş otağının adını sahibkarlar kinayə ilə "dinmə, ver" otağı qoyublar.

Bir müddət əvvəl yayılmış xəbərlərə görə, Habil Məmmədovun MTN-in Transmilli Mütəşəkkil Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəis müavini olmuş Füzuli Əliyevlə sıx əlaqəsi varmış.

Elektron mediada yayılmış iddialara görə, F.Əliyevin

H.Məmmədovla sıx əlaqədə olduğu günlərdə iri sahibkarlar MTN-ə çağırılıb, orada var-dövlətləri, milyonları əllərindən alınıb. H.Məmmədovun illər uzununu sahibkarlara böyükdən böyükdən hesabına böyük biznes qurduğu bildirilir.

Onun paytaxtın Nərimanov rayonunda yerləşən "Fosfor" hotelinin sahiblərindən biri, həm ölkə daxilində, həm xaricdə biznes qurumları, obyektləri və lyuks avtomobillər kolleksiyasına malik olduğu qeyd edilir.

Həmçinin Novxanıda, Bilgəhdə, Şüvəlanda və şəhərin bir neçə yerində villaları, çoxmərtəbəli binaların altında 5-10 min kvadrat metrə ölçülən obyektlərinin olduğu da iddia edilir.

Bununla yanaşı, H.Məmmədovun Çexiyada da qiyməti bir neçə milyon dollarla ölçülən hotelle sahib olduğu deyilir. Avtomobil kolleksiyasında

"Brabus", "Lexus", "Mercedes" S class və digər markaların yer aldığı bildirilir.

Unikal.org yazmışdı ki, Fazil Məmmədovun dövründə H.Məmmədov hər ay 120 min manat paket şəklində pul almırmış.

Bu proses 2015-ci ildə olan birinci devalvasiyaya qədər davam edib. Devalvasiyadan sonra isə müşavirin paket məaaşı 70 minə qədər azaldılıb.

Yeni vergilər naziri Mikayıl Cabbarov bu məbləği ləğv edib və H.Məmmədovu tutduğu vəzifədən azad edib.

Yeri gəlmişkən, 2011-ci ildə mətbuat Vergilər Nazirliyi yanında Vergi Auditi Departamentinin rəisi işləyən H.Məmmədovun həbs olunması barədə məlumat yaymışdı.

Həmin vaxt Vergilər Nazirliyi Analitik İnformasiya Mərkəzindən H.Məmmədovun əmək məzuniyyətində olduğuna dair açıqlama verildi.

Ümumiyyətlə, "Yeni Müsavat" bir müddət əvvəl yazmışdı ki, nazirliyin Lokal Gəlirlər Departamenti orta və kiçik sahib-

karlara divan tutan əsas qurum olub. Məhz həmin orqanın əməkdaşları iş adamlarını aylıq, illik "haqq" a oturdublar, dövlət büdcəsinə çatmalı olan pulları mənimləyiblər.

Fakt isə ondan ibarətdir ki, bu qurumun rəhbər şəxsləri bir-bəşə Fazil Məmmədovun ən yaxın adamları olub. Şübhəsiz ki, buradakı proseslər nazirdən xəbərsiz həyata keçirilməyib.

Lakin reputasiyası bu qədər zədəli, barəsində inanılmaz ittihamlar və neqativ informasiyalar olan bir məmura təzədən etimad göstərilməsi maraqlıdır.

Bu baxımdan onun yeni vəzifəsində hansı missiyanı yerinə yetirəcəyi açıq suallar qoyur. Görünür ki, bu "bacarıqlar" Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun diqqətini çəkib.

Xatırladaq ki, prezident İlham Əliyev bu yaxınlarda keçirdiyi müşavirədə vergi orqanlarını ittiham edərək onların əməllərini dövlətə, Vətənə xəyanət kimi qəbul etdiyini vurğulamışdı.

Emil SALAMOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Əkrəm bəyin növbəsi

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Biri gələr, biri gedər hamamda,
Canımızın kiri gedər hamamda"

("Papaq" kinosundan mahnı)

Ölkəmizin əsas dissidentlərindən və müxalifət liderlərindən biri Rüstəm müəllimin uzun sürən işgəncə, zülm, məşəqqət, əzab, dəhşətlərdən (təsəvvür edin, o, çoxdandır Şamaxıda əkdirdi üzümlərin çaxırını şəxsən süzə bilmirdi!) sonra qayıdıb vətənə gəldi. Düzdür, arada qardaşı öləndə yasa gəlmişdi, ancaq o sayılır. Bizdə müxalifətçiləri türmədən anası öləndə bir-iki günlük buraxmaq ənənəsi vardır. Hətta elə müxalifətçi olubdur ki, humanizmin şiddətindən icazə vermişik 7 mərasimə qədər qəbiristanlıqda otursun. O üzün, görürsən kimsə tutulanda camaat deyir: "Anan ölsün, ay bala". Uzaqqörən duadır. Çünki hamımız bilirik arvad ölsə uşağı azadlığa müvəqqəti də olsa buraxacaqlar. Dünya beş günlükdür, nə qapsan nəfdir. Mövzudan uzaqlaşmayaq, yoxsa sonra bizim də qayıdıb mövzuya gəlməyimiz üçün yuxarılardan icazə almalı olarıq.

Müxalifətin görkəmli simasının bir restoranda ədəbiyyat naziri Anar müəllimlə yeyib-içməsi isə ümumiyyətlə, iqtidar-müxalifət münasibətlərində isinişmədən, buzların ərimesindən, yazın gəlişindən xəbər verərək bizi sevindirməyə bilməz. Bəlkə bu görüşə görə dünən Abşeron yarımadasında yaz havası kimi bir hava var idi, baxmayaraq Umayra xanım qanımızı qaraldıb sulu qar yağacağını anons eləmişdi. Əsas odur bu sulu qar müvəqqəti bir şeydir, Mətanət xanım demişkən, küləkdir, əsib keçəcək. Yeri gəlmişkən, Əbdürrəhman Vəzirovun da 29 il sonra uca millətimiz üçün danışması, Rusiyada "Paxlava" kanalına intervü verməsi təsadüfi sayıla bilməz. Regionda global istiləşmədir, buzlar əriyir. Çalışmaq lazımdır bu arada şəxsi gəmini aysberqə vurub bərkəlməyən. Məsələn, 90-ların əvvəlindəki bəzilərimiz kimi maymaqlıq etməyəsən.

Könül istəyir bu proses davamlı olsun. Əkrəm Əylislini xaricə buraxmaq lazımdır. Həm də ermənipərəst temasında heç-heçə yaranar - ikisi də burada olanda basırıqdır. Qoy biri gəlsin, biri getsin. O cümlədən türmələrdəki siyasi dustaqları azad etmək yaxşı olardı. Çünki onların bəziləri məhz Rüstəm müəllimin prezident olmağını istədiyi üçün türmədədir (indi bu istək nə qədər karikatür görünə də biz tariximizi danmayacağıq). ASAN-müxalifət, Bir pəncərə-tənqid, DOST-təhqir idarələri yaradılmalıdır. Hətta düşünürəm, daha uzağa gedib Əli bəyi təzədən deputat seçsək, Əliməmməd Nuriyevlə Asim Mollazadəni isə ona müavin qaytarsaq dövlətçiliyimizi, Lenin baba demişkən, "spiralvari inkişaf yoluna" döndərək. Etibar Məmmədovu "Hyatt Recensi" hotelinin hovuzundan suyu süzülmiş çıxardıb deputatxana tribunasına aparmaq, Vəzirovla ağızlaşdırmaq isə prosesə lap rəng qatardı.

Hərçənd Rüstəm müəllim kinomuzun vəziyyətinin ağır olmasından şikayətlənmişdir, mayda kinoçəkənlərin qurultayını qayıрмаq istədiyini bəyan etmişdir. Yeni deyir mən siyasətə qarışmıram. Guya biz qarışıq. Bizdə heç kim siyasətə qarışmır. Qaldı kino, doğrudan da orada vəziyyət acınacaqlıdır. Aktyorlar bekarlıqdan məktəb direktorlarını döyür, aktrissalar toyda oxuyur, rejissorlar xınayaxdı, operatorlar sünnet mərasimlərinə quruluş verir. Hətta dövlət imtahan komissiyası bu il məcbur oldu 3-cü qrupdan teatrşünaslıq və kinoşünaslıq ixtisaslarını ləğv eləsin. Tələbat yoxdursa, kino, teatr faktiki ləğv edilibsə, şünaslar nəyi öyrənəcəklər, araşdıracaqlar?

Hərçənd orada 1-ci qrupdan "kosmik texnika mühəndisliyi" ixtisasımızı niyə ləğv ediblər, anlamadım. İndi-indi göyə uçmağa başlamışdıq, Məleykə xanım pəl vurur. Hələ baytarlıq ixtisasının ləğvini demirəm. Artıq dabaq danaları sağaltmaq da vacib deyil? Bu necə ölkədir? Kosmosa uçma, kino çəkmə, dananı sağaltma...

Bəs dünya şöhrətli rejissorla növbəti ad günü tədbirində dana basdırmasını haradan alıb verəcəyik?

Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə (BƏƏ) səfəri davam edir. Səfər çərçivəsində nazir öncə Əbu-Dabidə keçirilən "IDEX - 2019" Beynəlxalq Müdafiə Sərgisinin açılışında iştirak edib. Sərgi ilə tanış olub və burada qabaqcıl silah istehsalçılarından nümayiş etdirdiyi ən müasir döyüş texnikası və hərbi vasitələrin nümunələri, o sırada Türkiyə istehsalı olan silah, texnika və hərbi təyinatlı vasitələrə baxış keçirib.

Z.Həsənov qardaş ölkəyə məxsus şirkətlərin rəhbərləri ilə də görüşərək Azərbaycan və Türkiyə arasında hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığı inkişaf etdirməyin vacibliyini vurğulayıb, hərbi sferada ortaqlayihələrin iki ölkənin ordularının güclənməsinə xidmət edəcəyinə əmin olduğunu söyləyib. O, həmçinin belaruslu həmkarı, general-leytenant Andrey Ravkovla bir araya gəlib. Görüşdə tərəflər hərbi, hərbi-texniki və hərbi təhsil sahələrində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin vacibliyini qeyd edib, maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyəti habelə Belarusun hərbi sənayesinin istehsal etdiyi döyüş texnikaları və hərbi təyinatlı digər vasitələrlə tanış olub, Azərbaycan ordusunun arsenalını gücləndirəcək silah və texnika ilə yaxından maraqlanıb. Bu məqsədlə Zakir Həsənov Belarusun Dövlət Hərbi Sənaye Komitəsinin sədri Roman Qolovçenko ilə görüşüb. Tərəflər hərbi və hərbi-texniki əməkdaşlığın inkişaf perspektivlərini, müasir hərbi texnologiyaların tətbiqi imkanlarını və qarşılıqlı maraq kəsb edən digər məsələləri müzakirə ediblər.

Türkiyə və Belarus Rusiya və İsraildən sonra Azərbaycanın əsas silah tədarükçüləri hesab edilir. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın Belarustan aldığı və "İsgəndər M" in analoqu sayılan "Polonez" zenit-raket sistemlərinin Ermənistanda tələş doğurduğu barədə məlumat vermişik. Az sonra İsraildən "Orbiter-1K" dron-kamikadzelərin (pilotuz uçan aparatların) tədarükünün bərpə ediləcəyi xəbəri İrəvanda ciddi narahatlıq doğurdu. Ermənistan XİN-dən bununla bağlı etiraz bəyanatı gəldi.

Ardınca Azərbaycanın silahlanmasına Türkiyə istehsalı olan "SOM - 1B" qanadlı raketlərin daxil olması düşmən ölkədə tələş yaratdı. Bütün bunlar Azərbaycanın silah arsenalında olan qorxunc silahlardan yalnız bəzilərinin adlarıdır. Heç şübhə yox ki, Zakir Həsənovun BƏƏ-yə səfərindən sonra imzalanacaq yeni hərbi anlaşmalar əsasında onların sırasına yeniləri əlavə olunacaq...

Bakının son müharibə hazırlıqları - İsrailə yeni müqavilə, arsenala alınan qorxunc silahlar...

Azərbaycan hərbi qələbənin əsas şərti sayılan havada üstünlüyünü daha da gücləndirir; müdafiə nazirinin Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi çərçivəsində keçirdiyi görüşlərin pərdəarxası - "səsi" sonra çıxacaq...

Qeyd edək ki, Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyan da "IDEX - 2019" Beynəlxalq Müdafiə Sərgisinə qatılıb. Ancaq Ermənistanın bahalı silah-sursata və müasir döyüş sistemlərinə böyük məbləğdə pulu haradandır ki? Ermənilər Rusiyanın cibinə və əlinə baxmaq, Rusiyanın vaxtaşırı "tula payı" kimi verdiyi silah-sursata, ən aşağı kredit faizi ilə və uzun müddətə ayırdığı silah kreditlərinə qane olmaq zorundadırlar.

Söz düşmüşkən, "Rusiyanın ayırdığı sonuncu 100 milyon dollarlıq sazişin həyata keçirilməsindən sonra Ermənistan Rusiyadan yeni silah krediti ala bilər". Bunu sərginin gedişində "RIA Novosti"-yə verdiyi açıqlamada David Tonoyan bildirib. "Bu mümkündür. Konkret olaraq söhbət hansı silahlardan getməsi barədə danışmaq hələ tezdir", - deyə o bildirib. Erməni nazirin sözlərinə görə, Ermənistan 2019-cu ilin sonları - 2020-ci ilin əvvəllərində Rusiyadan 4 ədəd "Su-30SM" qırcısı almaq niyyətindədir. "Ümumilikdə isə 12 belə təyyarənin alışı arzu ediləndir" - Tonoyan əlavə edib.

Ancaq ruslar demiş, arzu ilə yaşamaq ziyanlı iş deyil. Düşmən ölkə isə silah məsələsində Moskvanın göstərişi ilə "ayağını yorğanına görə uzatmaq" məcburiyyətindədir. Əgər yeni hökumət də özünü "sözəbaxan", yaxşı aparsa, Qərb-Rusiya oyunu oynamağa, ola bilsin ona yeni kredit tranşı və bir-iki qırıq verilsin. Hələ ki Ermənistan Rusiyadan vaxtaşırı silah kreditləri alır. Daha öncə İrəvan Moskvadan 200 milyon dollar məbləğində silah krediti almışdı.

Azərbaycan isə özünün hərbi potensialını və silahlı qüvvələrinin döyüş qabiliyyətini daha da artırmaq üçün strategiyasını cilalamaqda davam etdirir. Bu strategiya təkə efiyektiv müdafiəni deyil, eyni zamanda, yüz faiz uğurlu hücum taktikasını özündə ehtiva edir. Ən önəmlisi odur ki, iqtisadi tənzüülü içində olan kasıb Ermənistandan fərqli olaraq, Bakı silahlanma siyasətini şəxsləndirmək imkanına malikdir və bu yöndə imkanlarını ilbəil artırır. Paralel surətdə özünün hərbi-sənaye kompleksini gücləndirir. İndi ordumuzun silah arsenalında yerli istehsalı və müştərə istehsalı məhsulları da az deyil. Bu isə müharibə zamanı mühüm önəm kəsb edir.

Sülh danışıqlarında yenidən müəahidə edilən durğunluq, İrəvan rəsmilərinin, xüsusən də baş nazir Nikol Paşinyanın son vaxtlar konfliktin həllini bir az da dalana dirəyən ab-surd və həyasız açıqlamaları fonunda silahlanma məsələsi, hərbi faktor indi məxsusi önəm kəsb edir. Doğrudur, hərbi yolla ərazilərimizin azad edilməsi üçün hələ ki bütün məqbul geosiyasi şərtlər mövcud deyil. Lakin güclü ordu danışıq masası arxasında da çəkindirici amildir. Necə deyər-lər, sülh istəyiriksə, gerek müharibəyə hazır olaq.

Bu arada silahlarla bağlı işğalçı ölkə üçün növbəti bəd xəbər gəlib. İsrailin "Aeronautics Defense Systems Ltd." şirkəti Azərbaycanla yeni müqavilənin bağlandığını elan edib. Virtualaz.org İsrail KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, bu bəyanat şirkətin ixrac lisenziyasının bərpə edilməsindən iki həftə sonra verilib. Bəyanata əsasən Azərbaycanla imzalanmış 13 milyon

dollarlıq müqavilə "Orbiter 1K" kamikadze-dronlarının "təmir işlərini" nəzərdə tutub və iki il ərzində yerinə yetirilməlidir.

Bir daha xatırladaq ki, "Aeronautics Defense Systems Ltd." şirkəti iki il əvvəl Azərbaycana "Orbiter 1K" kamikadze-dronlarının satışı ilə bağlı qalmaqalla üzvləşmişdi. Belə ki, şirkətin iki meneceri həmin dronları Azərbaycan tərəfinə təqdim edərkən qaydaları pozmuşdu. Bildirirdi ki, Azərbaycan tərəfi dronların göstəricilərinə əmin olmaq üçün israililərdən onu təmas xəttində erməni mövqelərində tətbiq etməyi istəyib. Dronla erməni postu vurulsa da, ciddi itki baş verməyib. Hadisədən sonra şirkətin Azərbaycanla əməkdaşlığı dayandırıldı və təhqiqat başlandı. Nəhayət, iki həftə əvvəl İsrail hökuməti şirkətin ixrac lisenziyasını bərpə etdi, amma üç yüksək rütbəli əməkdaşını ixrac əməliyyatlarından kənarlaşdırdı.

Məlumat üçün bildirik ki, "Orbiter-1K" kamikadze-dronları 2.5 kiloqram ağırlığında döyüş başlığına malikdir və üç sətərə yaxın havada qalır. Aparat sutkanın gecə və gündüz saatlarında işləyə bilən kamera ilə təchiz edilib. Döyüş sursatının buraxılması katapultun köməyi ilə həyata keçirilir. Azərbaycan artıq İsraildən "Orbiter-1K" dronlarının iri partiyasını alıb. Habelə İsrailə əməkdaşlıq şəraitində öz ərazisində "Zərbə" kamikadze-dronlarının seriya istehsalını təşkil edib. Azərbaycan ordusu pilotsuz kəşfiyyat və döyüş aparatlarının geniş çeşidinə malikdir.

Əksər hərbi ekspertlərə görə isə müharibəni o ölkə udacaq ki, havada üstünlüyü olsun...

❑ **Siyasət şöbəsi, "Yeni Müsavat"**

Fevralın 15-də Moskvadakı "Neolit" kafesində azərbaycanlılar və çeçenlər arasında baş vermiş insidentə hər iki dövlətin rəsmiləri, ictimai şəxsləri reaksiya verdilər, çağırışlar etdilər. Birmənalı şəkildə bildirildi ki, baş verən hadisəni heç də diasporlar arasında insident kimi qələmə vermək olmaz.

olması haqda versiyalar səslənir.

Politoloq Mübariz Əhmədovlu "Yeni Müsavat"a bildirib ki, hadisədə Rusiyada müəyyən dairələrin izinin olması şübhə doğurmur: "Bəlidir ki, ABŞ və Avropanın bu kimi hadisələrdə rolundan danışmağa dəyməz. Ancaq Moskvanın özü çox kompo-

nişliqlər aparırlar. Ərəb dövlətləri də Çeçenistanda Azərbaycan vasitəsilə iş görmək niyyətindədirlər. Bu, şəxsiz məsələdir. Eləcə də Moskvada müəyyən qüvvələr var ki, onlar da Azərbaycanla Çeçenistan arasında gərginliyin tərəfdarıdır. Bu qüvvələr daha çox ermənilərə yaxındırlar. Onların məqsədləri budur

mümkün olmayacaq. Ona görə də bu cür təxribata əl atdılar ki, Moskvada çeçenlərlə azərbaycanlıları döyüşdürüb, münaqişəni davamlı hala çevirsinlər. Eləcə də digər amillər də ola bilər. Mümkündür ki, ermənilər bizə Qazaxıstan hadisələrinə görə cavab versin. Ermənilər belə heyretəmiz yalan ortaya

"Erməni iqtisadi möcüzəsi": Fantastların da yuxusuna girmir bu...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Inqilab, ümumiyyətlə, folk-siyasət təmsilçiləri üçün populist bəyanatlar nəinki nadir hadisə deyil, əksinə, adi bir haldır. Bu mənada Ermənistanın yeni baş naziri də istisna deyil.

Yadıma gəlir ki, inqilabdan elə dərhal sonra, baş nazir olan kimi, N.Paşinyan elan etdi ki, iqtisadiyyatda da inqilab edəcək və bu məqsədlə ölkəyə erməni əsilli amerikalı (həm də Türkiyədə doğulub böyümüş) iqtisadçı Daron Əcəmoğlunu dəvət edəcək.

Etiraf etmək lazımdır ki, o, da N.Paşinyanın təklifinə dərhal reaksiya verdi, amma eyni zamanda da mədəni şəkildə yaxasını qırağa çəkərək bildirdi ki, hələ təsəvvür edə bilmir ki, özünün "əzabkeş ölkə"sinə necə kömək edə bilər...

Ədalət naminə deyək ki, Əcəmoğlu hazırda ABŞ-ın ən yaxşı iqtisadçılarından biri hesab edilir. Amma daha diqqətə layiq fakt isə budur ki, cənab D.Əcəmoğlu "Niyə bəzi ölkələr varlı, digərləri kasıbdır" adlı iqtisadi bestsellerin müəllifidir.

Bəli, heç də ritorik sual deyil. Onun üzərində düşünməyə dəyər, o cümlədən də cənab Paşinyana: doğrudan da, niyə görə Ermənistan indi Cənubi Qafqazın ən geri və kasıb ölkəsidir? Yəqin iqtisadçı Əcəmoğlu bu geriliyin səbəbini təsvir edir - əlbəttə, o, özünün "tarihi vətən"inin apardığı regional siyasətin kursundadırsa. Amma Paşinyan özü bunları yüzə-yüz bilir, çünki birinci il deyil ki, Ermənistanda yaşayır...

Amma çox təəssüf ki, o, hələ də hesab edir ki, ölkəsinin ağır sosial-iqtisadi vəziyyətdən çıxarmaq üçün hansısa dolaşılıq yollar var, halbuki hamıya çox yaxşı məlumdur ki, Azərbaycan və Türkiyə ilə münasibətləri yoluna qoymadan bu, hətta nəzəri cəhətdən belə mümkün deyil.

İnqilabın ilk aylarında o, eyforik vəziyyətdə idi, ümid edir və hətta gözləyirdi ki, inqilaba görə mütləq bonuslar, mükafatlar olacaq, amma dərhal aydın oldu ki, bunlar xam xəyallardır və ölkələrinin böhrandan çıxarmaq üçün ermənilər S.Sarqsyani devirməkdən savayı da nələrisə etməlidirlər: daha doğrusu isə, region dövlətləri ilə normal münasibətlər qurmali və bölgənin iqtisadi bazarına inteqrasiya olunmalıdır.

Amma onlar bunu etmədilər və hal-hazırda da ölkələrinin iqtisadi coğrafiyasına hansısa ciddi korrektələr etməyi düşünmürlər. Əksinə, hiss olunur ki, Paşinyan bu fikirdədir ki, Ermənistan üçün də, elə onun özünün şəxsi siyasi personası üçün də ən düzgün çıxış yolu Rusiya ilə əvvəlki sıx münasibətlərin saxlanması və İrəvanın Moskvanın çətrisi altında qalmaqda davam etməsidir - ən azı inqilabçı baş nazirin ən son bəyanatları, xüsusən də ki, Suriyaya yüz nəfərlik hərbi və tibbi personal göndərmək haqqındakı qərar belə deməyə əsas verir.

Qeyd edək ki, qərar dərhal ABŞ-ın siyasi dairələrində böyük narazılıq yaratdı və amerikalı siyasətçilər birmənalı şəkildə bildirdilər ki, Rusiya ilə Suriya məsələsində əməkdaşlıq etmək nəinki Vaşinqtonun Ermənistanla bağlı gözləntilərinə cavab verməz, hətta ən adi humanizm prinsipləri ilə də ziddiyyət təşkil edir, çünki Moskva Suriya məsələsində həmişə Əsəd rejimini müdafiə edibdi və indi də etməkdədir, baxmayaraq ki, bu adam yüz minlərlə günahsız suriyalının ölümündə təqsirlidir...

Düşünürük ki, Paşinyanın bu qərarı hələ "kristallaşmağa" macal tapmamış Amerika-erməni münasibətlərinə ciddi təsir edəcək. Bir çox siyasi təhlil adamları və politoloqlar bu məsələdə, xüsusən də Paşinyan cənablarının qarşısında İran səfərində Vaşinqtonun diqqətini Ermənistanda baş verən son "dəyişiklik"lərə yönəltmək cəhdlərini görür, çünki erməni lobbisinin böyük səylərinə baxmayaraq D.Tramp N.Paşinyanı yüksək qəbulla şəərəfləndirmək istəmədi, hətta dövlət katibi belə onu qəbul etmək istəmədi.

Biz bu ehtimalı tamamilə istisna etmirik, amma yenə də düşünürük ki, çətin ki, bu yolla ABŞ siyasətinin istiqamətini dəyişmək mümkün olsun, - axı ötən ilin dekabrında başqa bir adam yox, məhz Trampın milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə köməkçisi C.Bolton ölkəsinin Cənubi Qafqaz regionu, eləcə də Ermənistanla bağlı siyasətinin əsas konturlarını Paşinyana çatdırmışdı.

Görünür, bu, İrəvanın "siyasi istəblişməni"ni qane etmir, fəqət, başqa məsləhət də yoxdur: özlərindən küssünlər...

Üstəlik, cənab Paşinyanın özünü hansı cəhənnəmə soxduğunu da görmək üçün heç də dahi olmaq lazım deyil: adam özü vaxtilə əvvəlki Sarqsyan rejimini Rusiya ilə çox sıx yaxınlıq etdiyinə, Moskvanın "meqa - layihə"lərinə, xüsusən də Avrasiya İqtisadi Birliyinə əsaslız ümidlər bağladığına görə daim tənqid edirdi.

Artıq onun öz növbəsi çatıb: bu adam millətine hansısa alternativlər təklif edə biləcəkmi? Təəssüf. Ona görə ki, o, insanlara həqiqəti demək və onları kardinal siyasi dəyişikliklərin zəruriliyinə inandırmaq əvəzinə indi də hansısa "iqtisadi möcüzə"dən danışır və özü də çox gözəl bilir ki, hətta fantastların belə yuxusuna girmir bu...

Moskvadakı çeçen-azərbaycanlı insidentində kənar güclərin izi və marağı

Politoloq Kremldəki müəyyən dairələrin və bəzi ərəb dövlətlərinin bu məsələdə rolunun olduğunu istisna etmir

Hadisədən dərhal sonra açıqlama verən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov insidenti adi məişət zəminində baş vermiş kriminal hadisə kimi dəyərləndirdi. Ə.Həsənov bildirdi ki, belə hallar Azərbaycan və çeçen xalqları arasında tarixən mövcud olan dostluq və qardaşlıq əlaqələrinə xələl gətirə bilməz: "Azərbaycan və çeçen xalqları arasında əlaqələr tarixən sınağından çıxmışdır və nümunəvi xarakter daşıyır. Prezident İlham Əliyevlə Çeçenistan prezidenti Ramzan Kadırov arasında mövcud olan şəxsi dostluq münasibətləri, ötən ilin sonlarında keçirdikləri görüşdə səslənən fikirlər buna əyani sübutdur. Əminliklə bildiririk ki, Moskvada yaşanmış insidentdən sui-istifadə edərək xalqlarımız arasında düşmənçilik toxumu səpmək istəyənlər böyük yanlışlığa yol verirlər və öz çirkin niyyətlərinə çatmayacaqlar".

Eləcə də Çeçenistanın mətbuat və informasiya naziri Cambulat Umarov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Əli Həsənovun açıqlamasına cavab verib. Çeçen nazir Çeçenistan rəhbərliyinin hadisə haqqında məlumatlı olduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə, hökumət hazırda münaqişənin təfərrüatlarını aydınlaşdırır və davanın səbəbkarlarını axtarır. Umarov baş vermiş hadisəyə görə təəssüfünü də ifadə edib.

Belə iddialar var ki, bu olayda kənar qüvvələrin təxribat xarakterli rolu var. Təxribatda ermənilərin, hətta Kremldəki bəzi dairələrin izi

Mübariz Əhmədovlu

nentli, tərkiblidir. Orada müəyyən qüvvələr var ki, çeçenləri də əzməyə çalışırlar. Əslində Ramzan Kadırov Çeçenistana rəhbərliyi dövründə çox böyük uğur əldə etdi. O, "Çeçen nefti" Moskvanın sərəncamından aldı. Bu isə o deməkdir ki, Kadırov Çeçenistana xeyli investisiya cəlb edə bilər. Ədalət naminə onu da demək lazımdır ki, SSRİ dövründə bütün neft-kəşfiyyat işlərini azərbaycanlılar aparıb. Rusiyanın, Qazaxıstanın, Türkmənistanın ərazisində bütün yataqları Azərbaycan neftçiləri aşkar ediblər. Çeçenistanın hazırda "Çeçen nefti"ni işlətməyə resursları yoxdur. Bunun üçün hökmən Azərbaycana müraciət etməlidirlər. Prosesi də Rusiyadan müəyyən adamlar izləyirlər. Bu mənada onlar maraqlıdırlar ki, Çeçenistanla Azərbaycan arasında gərginlik yaransın və nəticədə Azərbaycanı neft məsələlərinə gətirə bilməsinlər. Kadırov məhz neftlə əlaqədar olaraq hazırda ərəb dövlətlərində səfərdədir və orada da-

ki, yaxınlarda Azərbaycan Dağlıq Qarabağ tənzimləməsində müharibə variantına əl atarsa, o zaman Rusiyanın Azərbaycana qarşı qoşun yeritməyə birbaşa ixtiyarı yoxdur. Eyni zamanda biz Donbasa, Suriyaya və digər bu kimi ərazilərə baxarsaq görürük ki, həmin yerlərdə Rusiyanın adından qeyri-formal hərbiçilər iştirak ediblər. Onların da əksəriyyəti çeçenlərdir. Ermənipərəstlər Azərbaycan Dağlıq Qarabağda müharibəyə başlayacağı təqdirdə belə bir plan hazırlamışdırlar ki, Rusiyanın adından ermənilərə dəstək məqsədilə çeçenlərdən ibarət qrup göndərsin".

Politoloq bildirib ki, real proseslər isə fərqli formada inkişaf etdi:

"O zaman Azərbaycan prezidentinin dəvəti ilə Ramzan Kadırov Bakıya gəldi. Onlar arasında olan söhbətlər də mətbuatda dərc edildi və bilindi ki, iki rəhbərin və xalqın bir-birinə münasibəti çox yaxındır. Gördülər ki, Kadırovu heç bir şərt daxilində Azərbaycana qarşı çevirmək

atıblar ki, guya Qazaxıstandakı restoranda qazaxlarla azərbaycanlılar vuruşub və sadəcə olaraq, azərbaycanlılar ağıllı tərpnənək, işi ermənilərin boynuna atıblar. İndi də ola bilər ki, Moskvada azərbaycanlıların olduğu restorana hücum edənlər də çeçenlər deyil. Mümkündür ki, danışmaları çeçen dilində aparıb, bir-iki nəfər çeçen salıblar həmin dəstəyə. Eyni zamanda biz Şimali Qafqazdakı vəziyyətə də nəzər salmalıyıq. Çeçenistandakı vəziyyət strateji baxımdan Azərbaycanla Rusiyanın arasında çox vacib bir bağıdır. Nə qədər Azərbaycan-Rusiya münasibətləri gərgin idi, Rusiya Şimali Qafqazda sabitlik əldə edə bilmirdi. Elə ki, Azərbaycan gücləndi, Rusiya ilə əlaqələr möhkəmləndi, Şimali Qafqazda da vəziyyət sabitləşdi. Rusiyada müəyyən qüvvələr bunu da nəzərə alırlar ki, azərbaycanlılarla Şimali Qafqaz xalqları arasında ədavət yaratmaqla, Bakı ilə Moskvanın münasibətlərini korlasınlar. Artıq bizim prezidentimiz və Kadırov vəziyyəti tamlığı ilə doğru başa düşüb, düzgün də reaksiya veriblər. Azərbaycanlılar harada olsalar da, prezidentimizə tabedirlər və onun sözüne qulaq asırlar. Azərbaycan prezidentinin sözü işləkdir. Eləcə də dünyanın harasında yaşamasından asılı olmayaraq, Kadırova tabe olmayan çeçen yoxdur. Bu, sübut olunub. Hər iki lider artıq işi öz üzərinə götürüblər. Bu baxımdan düşünürəm ki, bəzi qüvvələrin niyyətləri indidən puç olub".

Əli Rəis, "Yeni Müsavat"

Ölkə rəhbərliyinin atdığı bir sıra addımlardan sonra üç ildən çoxdur əhalini narahət edən əsas problemlərdən biri - vaxtı keçmiş kreditlər məsələsi də gündəmə gətirilib. Milli Məclisin üzvü Vahid Əhmədovun ölkə prezidentinə bu problemin həllinə dəstək verməsi ilə bağlı müraciət etməsindən sonra bir sıra ekspertlər məsələnin həllinə dair təkliflərə çıxış ediblər.

Məlumatla görə, dövlətin problemin həllinə dəstəyi iki mərhələdə həyata keçiriləcək. İlk mərhələdə ödənməmiş hissəsi 1500 dollara qədər olan bütün kreditlər banklar tərəfindən güzəşt kimi ləğv ediləcək. Bu zaman

dan problemli borclarla bağlı məlumatlar toplanmaqdadır. Həmin məlumatların analiz olunması və ümumiləşdirilməsi prosesinin bir qədər zaman aparacağı gözlənilir. Buna prosesi ağırlaşdıran bəzi amillər təsir edir. Bunlardan birin-

Hökumət problemli kreditlər məsələsinə əl qoyur-iddia

Mərkəzi Bank, Maliyyə Nazirliyi və banklarla müzakirələrin başladığı deyilir; dəqiq və işlək mexanizm hazırlanması 2-3 ay vaxt apara bilər

Qeyd edək ki, Azərbaycanda vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği bu il yanvarın 1-nə 1 milyard 585 milyon manat təşkil edib. Azərbaycan Mərkəzi Bankının statistikasına görə, bu, ötən il dekabrın 1-i ilə müqayisədə 6,1 faiz, ötən il yanvarın 1-nə nisbətən isə 2,6 faiz azdır.

Dekabrın sonuna problemli kreditlərin ümumi kredit portfelinə dəyər 12,2 faiz təşkil edib. Bu nisbət noyabrın sonuna 13,4 faiz, ötən ilin əvvəlinə isə 13,8 faiz olub.

Qeyri-rəsmi hesablamalara görə, Azərbaycanda 700 min nəfərdən çox insanın problemli krediti var. Bundan əlavə, mövcud problemli kreditlərin 95 faizindən yuxarısı xarici, əsasən isə ABŞ dollarında olan kreditlərdir. Onların böyük əksəriyyəti 2015-ci ildə baş verən devalvasiyalardan sonra yaranıb.

Qaytarılmaya kreditlərlə bağlı bank müraciətləri əsasında vətəndaşlara qarşı qaldırılmış məhkəmə iddialarının sayı 100 minlərlə ölçülməkdədir. Yüz minlərlə insanın əmlakına, əmək haqqına əl qoyulub, ölkədən çıxışı yasaqlanıb. Bütün bunlar isə əhəlidə ciddi narazılıqların yaranmasına gətirib çıxarıb.

Buna görə də məsələnin geniş çevrələrdə müzakirəsindən sonra bütün nəzərlər ölkə rəhbərliyinə dikilib. Əldə etdiyimiz məlumata görə, Azərbaycan hökuməti geniş ictimaiyyətin ən çox gözləndiyi addımlardan birini atmağa - problemli kreditlər məsələsinə əl qoymağa hazırlaşır. Bu məqsədlə Mərkəzi Bank, Maliyyə Nazirliyi və banklarla müzakirələrin aparıldığı bildirilir.

yananan maliyyə yükünü banklar çəkəcək. 1500 dollardan 5000 dollara qədər olan kreditlərin isə müəmm bir hissəsinin dövlət tərəfindən qarşılanaçağı, qalan cüzi hissəsinin ödənişi üçün vətəndaşlara daha uzun və faizsiz müddət müəyyən ediləcəyi gözlənilir.

Etibarlı mənbələrdən verilən məlumata görə, hazırda banklar

cisi bankların problemli kreditlərin sayını və məbləğini qızılmağa çalışmaları ilə bağlıdır. Belə ki, əksər banklar ümumi göstəricilərinin pisləşməməsi üçün qaytarılmayan xeyli miqdarda krediti problemli kreditlər siyahısına daxil etmirlər. Bundan əlavə, banklardakı problemli kreditlərin xeyli hissəsi bank rəhbərləri və onlara yaxın çevrələrə verilmiş iri-

Seçkiyə gəlməyən seçicilərə 50 manat cərimə təklifi

Liberal Demokrat Partiyasının sədri Fuad Əliyev Seçki Məcəlləsinə əlavələrlə bağlı təklif irəli sürüb. ALDP mətbuat xidmətindən "Yeni Müsavat" a verilən məlumata görə, Fuad Əliyev bildirib ki, seçicilərin səsvermə prosesinə cəlb edilməsi üçün istisnalar nəzərə alınaraq seçki günü seçki məntəqələrinə gəlməyən seçicilərə cərimələrin tətbiq olunması lazımdır.

Fuad Əliyev

F.Əliyev hesab edir ki, Azərbaycanda vətəndaşların səsvermə hüququ azaddır deyib üstündən keçmək də düzgün olmazdı. Konstitusiyaya görə, hər bir vətəndaşa azadlıq verilib, amma həmin azadlıqdan sui-istifadəyə yol verənlər üçün müxtəlif qanunvericilik aktlarında cəzalar nəzərdə tutulur: "Artıq bəzi ölkələrdə seçicilərə cərimələr tətbiq olunur-Belçikada 50 avro, Lüksemburqda 80 dollar, Türkiyədə 14 dollar, Avstriya, Almaniya, İtaliyada 25-70 avro təşkil edir. Elə ölkələr var ki, hətta bir aydan bir ilə qədər həbs cəzası tətbiq olunur. Hesab edirəm ki, səsvermə prosesində iştirak etməyən seçicinin 50 manat cərimə olunması kifayət edər. Cəza halları vətəndaşda bir məsuliyyət hissi yaradır, eyni zamanda seçki şəffaflığını qoruyur. Düzdür, bu təklif başqa aspektlərdən də müzakirə olunacaq və bunun reallıqla uzlaşmadığı, insanların seçim azadlığının pozulması kimi qiymətləndirənlər də olacaq. Amma reallıq odur ki, seçki prosesində seçicilərin əksəriyyəti səsvermədə iştirak etmirlər, bu prosesə laqeyd, əhəmiyyətsiz yanaşırlar".

Partiya sədrinin sözlərinə görə, qadağa olunan müəyyən yerlərdə siqaret çəkən, küçəni zibilləyən vətəndaşlara cərimə cəzası tətbiq olunursa, tələyüklü referendum, prezident, parlament və bələdiyyə seçkilərində iştirak etməyən vətəndaşlara cərimə niyə tətbiq olunmasın? Bu cəza həmçinin seçicinin "Onsuz da hər şey həll olunub" fikrinin də qarşısını ala biləcək bir metod ola bilər.

Məlumatda deyilir ki, Fuad Əliyevin təklifləri partiyanın rəhbər strukturları tərəfindən qəbul olunub və Milli Məclisə təkliflərin hazırlanması üçün partiyanın hüquq şöbəsinə tapşırq verilib.

□ E.SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

həcmli kreditlərdir. Bu səbəbdən də banklar onlar barədə məlumatları açıqlamaqda həvəsli deyillər. Nəhayət, bir çox vətəndaşlar var ki, ödəniş imkanları olsa da, kreditləri qaytarmaqdan imti-

na edirlər. Bütün bunlar problemin həlli üçün dəqiq və işlək mexanizm hazırlanması müddətinin uzanmasına, azı 2-3 ay vaxt aparmasına səbəb ola bilər.

□ TURQUT,
"Yeni Müsavat"

"Tələbəyə nə qədər çox pul versən də onu 15 günə xərcləyəcək"

Məşhurlar tələbəklik illərindən və aldıqları təqaüddən danışdılar...

Təqaüdlərin artırılması müsbət addım sayılır; ancaq... Tələbələrə verilən təqaüdlərin artırılması nəticəsində ilkin hesablamalara əsasən, dövlət büdcəsindən təxminən 25 milyon manat əlavə vəsait ayrılacaq. Bunu fevralın 15-də keçirilən mətbuat konfransında təhsil naziri Ceyhun Bayramov deyib. Nazir həmçinin tələbə olduğu dövrlə hazırkı zamanı müqayisə edib.

"Təqaüd almaq hər bir tələbənin istəyidir. O zaman da biz daha yüksək təqaüd almaq üçün can atırdıq. Hesab edirəm ki, bu gün də eyni rəqabətə imkan var. O zaman adı təqaüdlər 40-45 manat arasında idi. Daha sonralar milli valyutada dəfələrlə dəyişiklik baş verib. Hazırda biz fərqli dövrlərdə yaşayırıq. Düşünürəm ki, bu gün artım nəticəsində xüsusilə də akademik göstəriciləri yüksək olan tələbələrə aldığımız 130 manat təqaüd, mənim tələbə olduğum müddətdə aldığım təqaüddən daha yüksəkdir", - deyir nazir qeyd edib.

"Yeni Müsavat" olaraq bir neçə ictimaiyyətdə tanınan şəxsə müraciət edib, onların tələbəklik dövründə nə qədər təqaüd aldıklarını, bu məbləği nələrə xərclədiklərini soruşduq.

Politoloq Mübariz Əhmədovlu bildirdi ki, tələbəklik dövründə təqaüd alıb. Lakin bu məbləği o, ehtiyaclarını tam olaraq ödəyə bilməyib: "Mən evdən aldığım pul-

lun hesabına öz xərclərimi qarşılayırdım. Cənab prezidentin tələbələrə təqaüdlərini artırmasını müsbət hadisə hesab edirəm. Hesab edirəm ki, bu, tələbələr arasında bir rəqabət mühitinin də formalaşmasına səbəb olacaq".

Sabiq maliyyə naziri Fikrət Yusifov tələbəklik dövründə əlaçı təqaüdü aldığını dedi: "Sovet dövründə 40 rubl adı tələbənin, 50 rubl isə əlaçı tələbənin təqaüdü idi. Mən əlaçı təqaüdü alırdım. Bu məvaciblə bir aylıq xərclərimin yarısını qarşılayırdım. Hazırda təqaüdlərin artırılması çox yüksək dəyərləndirirəm. Bu, bütövlükdə təhsil alanlar üçün sosial dəstəkdir və təhsilə olan mənasibətin göstəricisidir".

Telejurnalist Qulu Məhərrəmli isə hesab edir ki, təqaüd qaldırılarsa da, yüksək sayılmalı deyil: "Bütün hallarda tələbələrə təqaüd verilməsi və bunun artırılması müsbət haldır. Ancaq baxır, bu təqaüd istehlak səbəti ilə nə dərəcədə uzlaşır. Hesab edirəm

ki, indiki halda Azərbaycanda MDB ölkələri ilə müqayisədə əmək haqları yüksək deyil. Tələbə olan zaman əlaçılıq təqaüdü alırdım. O zaman aldığım 50 rublun alıcılıq qabiliyyəti yüksək idi. Hesab edirəm ki, 1 rubl 0.68 dollar idi. Yəni 50 rubl pensiyaçılara verilən minimum pensiyaya yaxın pul idi. Tələ bununla, hər halda, müəyyən xərclərini ödəyə bilirdi. İndiki pul isə hesab edirəm ki, tələbələrə ehtiyacını tam ödəyə bil-

mir. Buna baxmayaraq, düşünürəm ki, artım çox müsbət tendensiya və arzu edirəm ki, bu, artan xətt üzrə getsin".

Deputat Fəzail Ağamalı isə "Yeni Müsavat" a aşağıdakıları bildirdi: "Bakı Dövlət Universitetini bitirmişəm. Həmin universitetdə adı və əlaçı təqaüdü var idi. Adı təqaüd 35 manat, əlaçı təqaüdü isə 43 manat idi. Elə olurdu ki, 35, elə də olurdu 43 manat alırdım. Bir semestr istisna olmaqla, di-

gərliyinin hamısında təqaüd almışam. Birinci kursun ikinci semestrində mənə "3" vermək istədilər. Mən isə bununla razılaşmadım və bildirdim ki, "2" qiyməti yazılınsın. İstəmədim ki, qiymət kitabçama 3 düşsün. Sonra təkrar imtahan verib "4" aldım. Kəsr düşəndə növbəti semestrə təqaüd verilmirdi. Mən də ona görə 1 semestr təqaüd almıdım. Təbii ki, aldığım təqaüdlə xərclərimizi tam ödəyə bilmirdik. Onu da deyim ki,

ikinci kursdan sonra indiki "Bakı Universiteti" qəzetində çalışmışam. Ümumilikdə aylıq gəlirim 80 manata yaxın idi. Ancaq yenə də pulum çatmırdı. Tələbənin həyat tərzı başqadır. Bu gün pul varsa, nəyə gəldi xərcləyirsən. Sabah isə pul qurtanır, evə müraciət etməli olursan. Düşünürəm ki, hər kəsdə bu cür olub. Tələbənin maddi və maliyyə cəhətdən valideyn dəstəyinə ehtiyacı var. Bu baxımdan tələbəyə nə qədər çox pul versən də, onu 15 günə xərcləyib bitirir. Ancaq əlaçı tələbələr də vardı ki, onlar aylarını 35 manatla keçirə bilirdilər. Baxır tələbə pulu necə xərcləyir. Bunu ümumiləşdirmək mümkün deyil. Ölkə prezidentinin tələbələrə təqaüdlərini artırılması ilə bağlı imzaladığı sərəncamı yüksək qiymətləndirirəm. İlk növbədə buna tələbələrə daha yaxşı oxuması üçün stimullaşdırıcı amil kimi yanaşıram. Düşünürəm ki, tələbələr daha yüksək təqaüd almaq üçün səylər göstərəcəklər. Eyni zamanda bu, sağlam rəqabət üçün verilən yaxşı bir impulsdur. Tələbələrə bu pulla kifayətlənmələri məsələsinə gəlməyə isə hesab edirəm ki, bu, tələbənin zəhməti hesabına əldə etdiyi puldur. İndiki dövrdə düşünürəm ki, məbləği kifayətedicidir. Ona da əminəm ki, bundan sonra digər sahələrdə olduğu kimi, tələbələrə təqaüdlərin artırılması sistemli xarakter daşıyacaq və daha yüksək rəqəmlər görəcəyik".

□ ƏLİ RAİS,
"Yeni Müsavat"

Gözləntilərə baxmayaraq, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri arasında Münhen görüşü baş tutmadı. Xatırladaq ki, hələ ötən aydan etibarən Elmar Məmmədیارovla Zöhrab Mnatsakanyan arasında növbəti danışıqların fevral ayında Münhendə keçiriləcək beynəlxalq təhlükəsizlik konfransında olacağı anons edilmişdi.

Hətta bununla bağlı Ermənistan XİN rəhbəri də yerli mediaya açıqlamasında demişdi ki, heç nəyi istisna etmək olmaz. "İrəliyə doğru addım atdığımız aydın məsələdir, vaxt və digər məsələlər üzrə razılaşdırmaq lazım gəlir, bundan sonra ictimaiyyətə məlumat veririk", - Z.Mnatsakanyan bildirmişdi.

Əslində XİN rəhbərlərinin yanvarda baş tutan 4 saatlıq Paris görüşündən sonra Qarabağ probleminin həlli ilə bağlı ümidlər yaranmışdı. Xüsusilə də xalqların sülhə hazırlanmasının vacibliyi barədə razılaşmanın əldə olunması ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin sevincinə səbəb olmuşdu. Lakin bunun ardınca Nikol Paşinyanın və onun komanda üzvlərinin daha çox müharibəni alovlandırmağa yönəlmiş bəyanatları fonunda Münhendə növbəti dəfə danışıqlara vaxt ayırmağın mənası qalmırdı. Hətta konfransdan əvvəl bir sıra ekspertlər danışıqlardan, həmçinin mənasız fəaliyyətdən başqa heç nəyi ilə yadda qalmayan ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərindən imtinaya çağırırdı. Bütün bunların fonunda görüşün baş tutmaması bəlkə də normaldır.

Amma Münhen konfransında diqqət çəkən bir görüş oldu - Rusiya XİN rəhbərinin erməni həmkarı ilə görüşünü nəzərdə tuturuq. Məlumatlarda bildirildirdi ki, Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov Münhendə keçirilən təhlükəsizlik konfransı çərçivəsində ermənistanlı həmkarı Zöhrab Mnatsakanyanla Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi məsələsinə müzakirə ediblər. Bununla bağlı Rusiya XİN də açıqlama yayıb. O da qeyd olunub ki, Lavrov-Mnatsakanyan görüşündə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb, həmsədrlərin söylərinin artırılmasının vacibliyi vurğulanıb. Maraqlıdır, Lavrov doğrudan da Qarabağ məsələsinin həlli üçün can yandırırdsı, nədən Azərbaycan və Ermənistan XİN rəhbərlərini bir araya gətirmək istəməyib?

Ortaya çıxan nəticə budur ki, Rusiya XİN başçısı ənənəvi bəyanatlardan və fəaliyyətdən kə-

nara çıxmaqda maraqlı deyil, çünki status-kvonun saxlanması məmnundur. Əslində Lavrovun mövqeyi həm də Ermənistanın maraqlarına cavab verir. İrəvan "nə herb, nə sülh" vəziyyətinin əbədlilik davam etdirilməsinə çalışır, bunu hazırkı hökumətin siyasəti də sübut edir.

Z. Mnatsakanyan Ermənistan mediasına açıqlamasında deyib ki, konfrans çərçivəsində azərbaycanlı həmkarı ilə ayrıca görüş planlaşdırılmamışdı. Amma qeyd edib ki, bu, danışmaq üçün heç bir mövzunun olmadığı demək deyil. Erməni nazir E.Məmmədیارovla probleminin olmadığını da vurğulayıb. O, həmsədrlərin bölgəyə səfər edəcəyini də bildirib. Qeyd edib ki, onların əsas məqsədi liderlərin görüşünə nail olmaqdır və bu istiqamətdə işləməkdə davam edirlər.

Bir müddət əvvəl Münhen konfransı çərçivəsində azərbaycanlı həmkarı ilə görüşəcəyini açıqlayan erməni nazirin indiki tam fərqli mövqə sərgiləməsi sözsüz ki, səbəbsiz deyil. Liderlərin görüşünə hazırlıqlar aparılırsa belə, bu, həm də XİN rəhbərlərinin görüşündən keçir. Əgər bir tədbirdə iştirak edən iki nazir bir araya gəlməyibse, deməli, problemin olmadığı barədə iddialar əsassızdır.

Bu mənada daha çox S.Lavrov amili ortaya çıxır. Hələ XİN başçılarının Paris anlaşmasından sonra Rusiyadakı bəzi çevrələrin narahət olduqları barədə məlumatlar yayılmışdı. Hesab olunurdu ki, Qarabağ münaqişəsinin tarixində ilk dəfə xalqların sülhə hazırlanması barədə anlaşmanın Parisdə əldə olunması Kremldə xoş qarşılanmayıb. Belə ki, Rusiyadakı ermənipərəst qüvvələr hansısa prosesin Moskvanın iradəsindən kənar həyata keçirilməsinə həzm edə bilmirlər. Üstəlik, Rusiyanın vaxtilə masaya qoyduğu "Lavrov planı", yaxud "Kazan razılaşması" adlı sənədi var. Bu mənada Lavrov onun iştirakı olmadan Azərbaycan və Ermənistanın hansısa anlaşma əldə etməsini qəbul edə bilməz.

Xatırladaq ki, N.Paşinyan məhz Davosda, Azərbaycan

"İrəvan danışıqlardan tam imtina etməyə hazırlaşır"

Sabiq XİN başçısı Münhen görüşünün baş tutmamasının pərdəarxası haqda ilginç açıqlamalar verdi; **Tofiq Zülfüqarov: "Vəziyyəti real qiymətləndirmək məqamı yetişib..."**

prezidenti İlham Əliyevlə görüşdən sonra Rusiyaya getdi və onun Qarabağla bağlı radikal mövqeyə qayıtması bu səfərdən sonra təsadüf etdi. Bir sıra ekspertlər hesab edir ki, Qərbin, xüsusilə də ABŞ-ın Qarabağla bağlı təşəbbüsü ələ almaq cəhdləri, həmçinin Fransada əldə olunan razılaşma Rusiyada qıvcı yaratdığından Münhen konfransında Lavrov "əyləci" basıb.

Sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseynli də deyib ki, Qərb - ilk növbədə ABŞ Dağlıq Qarabağa dair danışıqlar prosesinin intensivləşdirilməsinin tərəfdarıdır (Axez.az). Politoloq bildirib ki, Qərb bu məsələlərə bu və ya digər formada müdaxilə edərək prosesin canlanması ilə praktiki nəticələrə nail olmaq istəyir. "Bir müddət öncə ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə müşaviri Con Boltonun bu məsələlərdə aktiv rol oynaması Rusiyada qıvcı doğurdu. Amma Rusiya nəinki məsələyə qısqançlıqla yanaşdı, bütövlükdə tərəflərdən birini - Ermənistanı tam nəzarəti altına alaraq, danışıqlar prosesini öz inhisarına götürdü. İndi danışıqlar prosesi rəfəsində yaranmış siyasi mühitin səciyyəsinə, xarakteristikasına gələndə deməliyə ki, erməni tərəfi Rusiyanın müdaxiləsindən sonra mövqelərini xeyli sərtləşdirib" - Q.Hüseynli deyib.

Onun fikrincə, baş nazir Paşinyan danışıqlar prosesinə əngəl ola biləcək kifayət qədər məsuliyyətsiz bəyanatlar səsləndirir: "Mən belə hesab edə bilmirəm ki, bu bəyanatların səsləndirilməsi təkcə Paşinyanın mövqeyi deyil, ona kənardan təsir də olduğu aydın görünür. Rusiya prosesə tam da olmasa, bəlli ölçülərdə nəzarət edir desək, yanılmarıq.

Çünki erməni tərəfi tamamilə Rusiyanın yönləndirdiyi istiqamətlə hərəkət edir və proseslərdə qeyri-konstruktivliyin daha çox hissəsi məhz bu düzəlişin nəticəsində baş verir".

Politoloq 55-ci Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Rusiya və Ermənistan XİN rəhbərlərinin gözlənilən görüşünə diqqət çəkib: "Rusiya XİN rəhbəri də bu görüşdə iştirakı ilə dünyaya göstərmək istəyir ki, prosesdə həlledici rol Rusiyaya məxsusdur. Ən azı belə bir təəsüratın yaranması Rusiya xarici siyasəti üçün həlledici əhəmiyyətə malikdir. Bunu Münhen Təhlükəsizlik Konfransında göstərmək Rusiya üçün vacibdir. Lavrovun artıq Mnatsakanyanla baş tutan görüşü və Qarabağla bağlı müzakirənin aparıldığı barədə məlumatın yayılması dediklərimizi təsdiqləyir".

Politoloq qeyd edib ki, hər iki dövlət rəhbərinin görüşünün baş tutması məsələsi də gündəmdədir: "Hətta bu görüşün ABŞ-da baş tutacağı da istisna edilmir. Zənnimcə, Lavrov əvvəllər, liderlərin görüşü üçün lazım olan sənədlərin gündəliyə çıxarılmasını əngəlləyəcək. Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərinin görüşü üçün lazım olan əsaslar gündəmdə olmayacaq. Əlbəttə, bütün bunlar versiyalardır. Amma bu versiyaların olma ehtimalı çox yüksəkdir".

S.Lavrovun Azərbaycana münasibəti bəllidir. Hətta illər öncə Rusiya XİN başçısı "Dağlıq Qarabağda müharibə Azərbaycanın daxili işi deyil" kimi absurd iddia irəli sürməklə işğalçı Ermənistanın çöreyinin üstünə yağ sürmüşdü. Onun rəhbərlik etdiyi qurumun sözcüsü Mariya Zaxarova da vaxtaşırı anti-Azərbaycan mövqeli bəyanatlar səsləndirib. Amma bir sıra hallarda Rusiya-Azərbaycan münasibətlərindən danışan ekspertlər iki dövlət arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu, həmçinin dövlət başçılarının dostluq münasibətlərini önə çəkirlər. Bu mənada S.Lavrovun sərgilədiyi anti-Azərbaycan münasibəti onun şəxsi mövqeyi, xarici siyasət idarəsinin özəl fəaliyyətidir, yoxsa bunu həm də Putinin siyasətinin məntiqi nəticəsi saymaq olar?

Sabiq xarici işlər naziri Tofiq Zülfüqarov "Yeni Müsavat"a dedi ki, Qarabağla bağlı Qərbin həll planının olduğu qənaətində deyil: "Düzdür, ortada hansısa bəyanatlar var. Amma prosesi irəli aparmaq üçün Lavrovun təklifindən fərqlənən hansısa sənədin olması barədə mənə məlumat yoxdur".

Eks-nazir dedi ki, Münhen konfransında erməni nazirlə görüş təşəbbüsü Lavrova məxsus olub: "Lavrov konfrans çərçivəsində vasitəçilik rolunu göstərmək üçün Azərbaycan və Ermənistan XİN başçılarının görüşünü təşkil etmək niyyətində idi. Bu hadisə Rusiyanın rolunu göstərən hadisə olmalıydı. Belə görünür ki, ermənilər buna getməyiblər. Ermənistan XİN rəhbəri öncədən qərribə bəyanat verdi ki, mən belə bir görüşə hazırlaşmıram. O, Paşinyandan sonra belə bir görüşdə iştirak etmək istəmədi".

Münhendən sonra nə baş verəcəyinə gəldikdə, T.Zülfüqarov bunları bildirdi: "Erməni nazir niyə bu görüşdən qaçır? Çünki Paşinyanın yürütdüyü siyasət həyata keçirir. Paşinyan deyir Azərbaycan getsin Qarabağla danışıq! Azərbaycan da Paşinyanın bəyanatına görə lazımı cavab versin. Ermənilər danışıq-

lar prosesindən tam imtina etməyə hazırlaşır, bu proses artıq özünü göstərir. Təbii ki, rəsmi Bakı danışıqlara sadiqliyini bildirməlidir. Amma həm də bəyan olunmalıdır ki, Ermənistanın bu mövqeyi ilə hansı danışıqlar aparıla bilər? Vəziyyəti real qiymətləndirmək məqamı yetişib".

T.Zülfüqarov Lavrovun Putinə fərqli xətt yürütdüyü qənaətindədir: "Lavrovun erməni-pərəstliyi öz yerində. Amma hiss olunur ki, artıq Ermənistan XİN rəhbəri Lavrovun məsləhətlərinə önəm vermir, bu da Lavrovun xoşuna gəlmir. Sadəcə, Lavrov daim Rusiya siyasi elitasının daxilində bu fikri müdafiə edir ki, Ermənistan bizə lazımdır. Rusiyanın siyasi elitasında artıq bölünmə var. Yəqin ki, bu vəziyyətdə Putin tərəfindən qiymət veriləcək. Təcrübədən görünür ki, Putin sözünü deyir".

Eks-nazir V.Putinin Azərbaycana normal münasibət bəslədiyi qənaətindədir: "Fakt budur ki, Putin Paşinyandan Köçəryanı azad etmək xahişini edib və ona "yox" cavabı verilib. Bu, birbaşa Putinin nüfuzuna zərər gətirən addımdır. Təbii ki, belə vəziyyət uzun çəke bilməz. İndiki halda Putinin məntiqinə toxunan Paşinyandır. Erməni baş nazir Putinin xahişinə baxmayaraq, Köçəryanı həbsdən buraxmır, hətta Sərkisyanı da həbs etmək istəyir". Sabiq nazirin fikrincə, belə olan halda Rusiya prezidenti Ermənistanı qarşı qəzəbli olmalıdır, Azərbaycana qarşı yox".

Amma bütün bunlara baxmayaraq, S.Lavrov hələ də işğalçı Ermənistanın maraqlarına uyğun davranırsa və bu da Azərbaycanda narahatlıq yaradırsa, o halda prezidentin müdaxiləsinə ehtiyac var...

Bu yaxınlarda İrəvanda səfərdə olan "Turan" informasiya agentliyinin əməkdaşı Şahin Hacıyev mediaya açıqlamasında bildirib ki, Qarabağ məsələsində Ermənistan cəmiyyəti Ermənistan hökumətindən daha güzəştəz mövqedədir. Hökumət güzəştəz getmək istəmə belə, bu vəziyyətdə cəmiyyətin sərt reaksiyasından çəkinər.

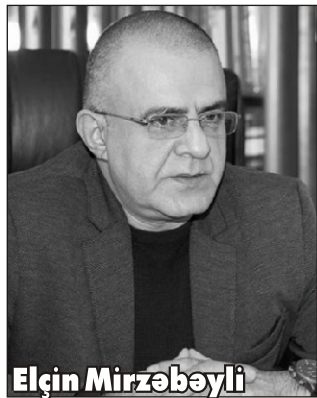
Erməni cəmiyyətinin daha güzəştəz və sülhdən uzaq mövqedə olması barədə deyilənlər "Torpağı işğalda olan biz olduğumuz halda, nədən erməni cəmiyyəti daha sərt mövqedədir? Erməni cəmiyyətini bu əhval-ruhiyyədən çıxarmaq üçün nə edilə bilər? Bəlkə güc yolu seçilsə məcburi yumşalarlar" suallarını gündəmə gətirir.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, əslində bizə erməni xisləti və təfəkkürü ilə bağlı böyük təcrübə qazandırmalı olan, geridən buraxdığımız yüzillik bir tarix var. Amma nədənsə, toplum olaraq keçmişdən nəticə çıxarmırıq. Vazkeçilməz olanlardan belə vaz keçməyi bacarıq və bəzən də bunun adını tolerantlıq qoyuruq. Amma unutmurluq ki, tolerantlıq deyil, immun sistemini kənar təsirlər qarşısında müqavimətsiz buraxmaqdır: "Yəqin siz də diqqət yetirmisiniz ki, son zamanlar "sülh göyərçinləri"nin sayı durmadan artır. Bəziləri ictimai qınaqdan çəkinməsələr, "Qardaş olub Hayastan Azərbaycan" mahnisini yeni interpretasiyada da ifadə edirlər. Onlardan bəziləri "darı" qoxusuna görə canfəşanlıq edir, bəzilərinin isə mənəviyyatında aşırı

Ermənistan cəmiyyəti, yoxsa hakimiyyəti daha güzəştəzdir?

Elçin Mirzəbəyli: "Tarixdə ermənilərin azərbaycanlılara sülh üçün yalvarmaları ilə bağlı kifayət qədər faktlar var"

Akif Nağı: "Erməni hökuməti məsuliyyəti cəmiyyətin üzərinə atmağa çalışır"

Elçin Mirzəbəyli

Akif Nağı

deqredasiya baş verib. Amma sevindirici hal da odur ki, cəmiyyətimizin əhəmiyyətli hissəsi ölkənin ərzi bütövlüyü ilə bağlı məsələni özünün keçilməz sərhəd xətti hesab edir. İlk növbədə Azərbaycan prezidentinin milli maraqlarımız, ərzi bütövlüyümüz, suverenliyimiz, istiqlalımızla bağlı mövqeyi güzəştəz-

dir. Şahin Hacıyevin mülahizələrinə gəldikdə isə onu deyə bilərik ki, bir azərbaycanlı jurnalistin Ermənistan səfər edərək bu ölkədəki ictimai rəyi öyrənmək istəməsi gerçək bir mənzərənin əldə edilməsi baxımından mümkünsüzdür. Bu, çox uğursuz və ziyanlı layihədir. Çünki

son nəticədə onunla görüşən ermənilər onların fikirlərinin Azərbaycan cəmiyyətinə çatdırılacağından əmindirlər və təbii ki, güzəştəz mövqe tutduqlarını nümayiş etdirməklə Ermənistanın maraqlarından çıxış edəcəklər. Əslində erməni cəmiyyəti təqdim olunduğu kimi güzəştəz deyil. Tarixdə ermənilərin azərbaycanlılara sülh üçün yalvarmaları ilə bağlı kifayət qədər fakt var".

Politoloq qeyd etdi ki, aprel döyüşlərindən sonra Ermənistan cəmiyyətindəki ruh düşkünlüyü müstəvisində sülh çağırışlarının kifayət qədər açıq şəkildə ifadə olunduğunun şahidi oluruq. Lokal və sarsıdıcı bir zərbə Ermənistan cəmiyyətinin alt qatındakı bütün zəifliyi ortaya çıxara bilər: "Ermənilərin müqavimət gücü, ən sarsıdıcı zərbələrə davam gətirmək potensialı bizim qədər deyil. Onlar, sadəcə, yaxşı təşkilatlıblar və özlərini geosiyasi oyunların aletinə

çevirməyi bacarırlar. İndi vəziyyət dəyişib. Regiondakı geosiyasi və geoiqtisadi amillər bizim xeyrimizədir. İndiki şəraitdə bizim işğalçı Ermənistanla və işğal altındakı Azərbaycan torpaqlarında və hələ işğaldan öncə yaşayan ermənilərlə bağlı iki fərqli siyasətimiz olmalıdır. Biz Qarabağdakı ermənilərə təhlükəsiz heyət və rifah, Ermənistan isə işğala son qoymayacağı təqdirdə fəlakət vəd etməliyik. Və mütəmadi olaraq bu mövqeyimizi konkret addımlarla möhkəmləndirməliyik".

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı isə bildirdi ki, əslində erməni cəmiyyətində elə radikal fikrin olması inandırıcı deyil. Bu fikrin görüntüsünü yaratmağa çalışırlar: "Beynəlxalq mərkəzlərin, o cümlədən erməni mərkəzlərinin təşkil etdiyi bu səfərlər də ona xidmət edir ki, ermənilərin guya bu bənzər mövqeyini Azərbaycan cəmiyyətinə çatdırınsınlar. Əslində

Ermənistan hakimiyyəti bənzər mövqedədir. Erməni hökuməti o cür rəy yaratmaqla diqqəti özlərindən uzaqlaşdırmağa, məsuliyyəti cəmiyyətin üzərinə atmağa çalışır. Mən guya ermənilərin bir hissəsi deyil, o biri hissəsi sərt mövqedədir fikrinin Azərbaycan cəmiyyətinə sınımmasının qəti əleyhinəyəm, ermənilərin hamısı Qarabağ məsələsində demək olar ki, eyni mövqedədir. Bundan çıxış yolu isə yalnız müharibədir. Bu gün Azərbaycanda artıq hamı müharibə deyir. İki gün öncə Beyləqanda Qaradağlı faciəsinin ildönümü ilə bağlı müxtəlif tədbirlərdə iştirak etdik, çoxlu sayda insanlarla görüşdük, o cümlədən yüksək rütbəli zabitlər, əsgərlər, dövlət adamları, Qarabağ döyüşçüləri və sadə insanlarla görüşdük. Hər kəs torpaqlarımızın azad olunması üçün hərbi əməliyyatların başlanmasını istəyir və müharibəyə hazırdır".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

"Yaşayış minimumu standartlarına yenidən baxılmalıdır"

Ekspertlər bu göstəricinin real dəyərinin hesablanmasını təklif edirlər

Məlum olduğu kimi, martın 1-dən etibarən Azərbaycanda minimum əmək haqqı artırılaraq ölkə üzrə orta yaşayış minimumu həddinə çatdırılır. Prezidentin təşəbbüsü ilə atılan bu addımdan sonra Azərbaycanda yaşayış minimumunun hesablanması ilə bağlı müzakirələr başlayıb.

Xatırladaq ki, Azərbaycanda yaşayış minimumu Nazirlər Kabinetinin müəyyənləşdirdiyi normativlər əsasında hesablanır və hər il Milli Məclis tərəfindən təsdiqlənir. Bu il üçün təsdiqlənmiş yaşayış minimumu ölkə üzrə 180 manat, əmək qabiliyyətli əhali üçün 191 manat, pensiyaçılar üçün 149 manat, uşaqlar üçün 160 manat məbləğində müəyyən edilib.

İqtisadçı-ekspert Rövşən Ağayev deyir ki, hazırda müzakirələr bir məqama yönəlməlidir: "Azərbaycanda minimum yaşayış standartları nə dərəcədə ölkənin iqtisadi inkişaf səviyyəsinə uyğundur? Və minimum əmək haqqı minimum yaşayışın real hesablanmış standartlarına nə dərəcədə cavab verir? Nəzərə alaq ki, minimum yaşayış standartları az qala 15 il öncə təsdiqlənib. Halbuki o zamandan indiyə qədər çox ciddi bir dəyişiklik baş verib: 2005-ci ildə Azərbaycan Dövlət Bankının təsnifatında o zamanı gəlir standartı ilə adambaşına milli gəliri 3000 dollardan aşağı olan "aşağı orta gəlirli" ölkələr qrupunda idi. Bu gün isə artıq adambaşına milli gəliri 5000 dollar ətrafında olan "yuxarı orta gəlirli" ölkələr qrupunda yer alıb.

Çox darın və gözle görünməyən məlumatlara ehtiyac yoxdur: 2005-ci ildə ölkədə dəyərli

milyonla ölçülən villaya, dəyəri 70-80 min dolları ötən avtomobillərə sahib adamları barmaqla saymaq olardı, bu gün isə onların sayı-hesabı yoxdur. Yeni bu ölkənin zəngin 10 faizinin heyət standartları 10 dəfələrlə yüksəlib, yoxsul 10 faizinin yaşayış standartları nə qədər dəyişib? Bu sualın ələ rəsmi cavabı çox şey deyir: 2005-2007-ci illərdə rəsmi yaşayış minimumu 65-70 dollar olub, 2019-cu ildə isə 105 dollar- dır. Ötən 12-13 ildə ABŞ-dakı inflyasiyanı da nəzərə alsaq, 1 ABŞ dollarının alıcılıq qabiliyyətinin də alıcılıq qabiliyyətində (real mübadilə dəyərinə) baş verən azalmayı da nəzərə alsaq, belə çıxır ki, Azərbaycanda minimum yaşayış dəyərinə ciddi artım baş verməyib. Halbuki məhz dolların dəyərsizləşməsinə nəzərə alaraq, Dünya Bankı ötən dövrdə global yoxsulluğun ölçülməsi üçün istifadə etdiyi "beynəlxalq dolların" alıcılıq qabiliyyətinə koreksiya edib. Məsələn, 2008-2014-cü illərdə Dünya Bankı yoxsulluğu ölçmək üçün adambaşına gündəlik qazancı minimum 1.25 dollar götürmüşdü - amma həmin məbləğ ABŞ dollarının 2005-ci ildə olan alıcılıq qabiliyyəti ilə hesablanırdı. 2015-ci ildə isə Dünya Bankı standartları dəyişdi - adambaşına gündəlik qazancı 1.90 dollara

Rövşən Ağayev

qaldırdı və bu dəfə isə həmin məbləğ ABŞ dollarının 2011-ci ildə olan alıcılıq qabiliyyəti ilə hesablanmağa başladı. Səbəb deyirdim: həm dolların global miqyasda dəyər itirməsi var, həm də minimum yaşayış standartları yüksəlməlidir".

R.Ağayevin dediyinə görə, bu yanaşmadan çıxış etməklə, Azərbaycanda 2005-2007-ci illərdə 65-70 dolların alıcılıq qabiliyyəti ilə hazırkı 105 dolların alıcılıq qabiliyyətini də hesablamaq çox maraqlı olar: "Məsələn, mən sizə hamının bildiyi bir faktı deyim: 2005-ci ildə Azərbaycanda ətin qiyməti orta hesabla 4 manata yaxın idi - təxminən 5 dollar. İndi isə 12 manata yaxındır - haradasa 7 dollar.

Bu cür hesablamalar aparılsa, məlum olacaq ki, ölkə nəhəng gəlirlər əldə etsə də, iqtisadi imkanlar böyüdükdə, aztəminatlı insanlar üçün hazırlanan rəsmi minimum yaşayış standartları demək olar ki, dəyişmə-

Natiq Cəfərli

yib". **Başqa bir müzakirə ediləsi məsələ kimi ekspert minimum istehlak səbətinin strukturunun dəyişməsinə qeyd edir:** "İndi Azərbaycanda 3 istehlak səbətinə minimum istehlak üçün nəzərdə tutulan ərzaq, qeyri-ərzaq və xidmətlərin sayı 150 çeşid ətrafındadır. Halbuki inkişaf etmiş ölkələrdə həmin göstərici 300-350 ətrafındadır. Yeri gəlmişkən, bu məsələdə çox ciddi qeyri-şəffaflıq var. Nazirlər Kabinetinin istehlak səbətinin strukturunu ilə bağlı qərarında mal qruplarının əmtəə strukturunu açıqlanmışdır. Məsələn, "meyvə və giləmeyvə" üzrə illik istehlak bir nəfər üçün 38 kq müəyyən edilib. Amma konkret meyvə və giləmeyvə növlərinin adı və norması ilə bağlı qərarın əlavəsi ictimaiyyətdən gizli saxlanılır.

Başqa bir problem qida normalarının səviyyəsi ilə bağlıdır. Məsələn, bir nəfər üçün et və et istehlakı qonşu Rusiyada 58.6

kq, Azərbaycanda 32.9 kq, meyvə və giləmeyvə istehlakı Rusiyada 60 kq, Azərbaycanda 38 kq, balıq və balıq məhsulları Rusiyada 18.5 kq, Azərbaycanda 7.7 kq minimum norma kimi təsdiqlənib. Bu normalara yenidən baxılması çox vacibdir. Başqa bir vacib məqam: yaşayış minimumu haqda qanuna görə, ölkə üzrə yaşayış minimumunun 4 göstəricisi təsdiqlənir: ölkə üzrə orta göstərici - hazırda 180 manatdır, əmək qabiliyyətli əhali üçün (hazırda 191 manat), pensiyaçılar üçün (hazırda 149 manat), uşaqlar üçün (hazırda 160 manat). Halbuki Nazirlər Kabinetinin qərarında orta normalar yoxdur, yalnız 3 demoqrafik qrup üzrə səbətlər müəyyən edilib. Əgər orta normalar yoxdursa, o zaman yaşayış minimumunun orta dəyəri necə hesablanır?"

N.Cəfərliyə görə, bu sahədə Avropa, yaxud elə qonşu Gürcüstan, Rusiyanın təcrübəsi öyrənilməlidir: "Hətta Rusiyada yaşayış minimumunun hesablanması mexanizmində ciddi dəyişikliklər edilib. Avropa Birliyinin ən kasıb ölkəsi olan Bolqarıstanda yaşayış minimumu 195 avrodur. Azərbaycan manatı ilə götürüldükdə 400 manata yaxın edir. Özü də Bolqarıstanda qiymətlər Azərbaycandan ucuzdur. Yaxud Türkiyədə 4 nəfərlik bir ailə üçün yaşayış minimumu 5 min lirəyə yaxındır. Azərbaycan manatına çevrildikdə 4 nəfərlik ailənin yaşayış minimumu 1600-1700 manat edir. Buna görə də hesab edirəm ki, Azərbaycanda da bu məsələyə yenidən baxılmalı, yaşayış minimumu müasir normativlərlə hesablanmalıdır. Bununla bağlı Milli Məclis qanun da qəbul edə bilər. Bu hesablamalar aparıldıqdan sonra dəqiq söyləmək olar ki, Azərbaycanda yaşayış minimumu, ona uyğun olaraq minimum əmək haqqı, minimum pensiya nə qədər olmalıdır ki, bir nəfərin aylıq zəruri xərclərini tam qarşılasın".

R.Ağayev hesab edir ki, yaşayış minimumunun dəyəri ilə yanaşı ərzaq səbəti ayrıca olaraq təsdiqlənməli, ölkədə ərzaq yoxsulluğu ilə bağlı göstərici ayrıca olaraq bəyan edilməlidir: "Fərd və ailə üçün yaşayış minimumunun da ayrıca təsdiqlənməsi çox vacibdir".

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli də hesab edir ki, mövcud göstəricilər ölkə üzrə minimum yaşayış səviyyəsini dəqiq əks etdirmir: "Azərbaycanda yaşayış minimumunun hesablanması üçün istifadə olunan indikatorlar çox köhnədir. Onlara yenidən baxmağa ciddi ehtiyac var. Burada səhəbət həm ərzaq rasionundan gedir, həm kalori baxımından, geyim normaları və sa-

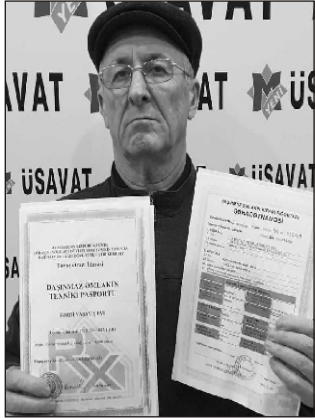
□ **Dünya SAKİT,**
"Yeni Müsavat"

"Bax, bu sənədi veriblər, üstündə də yazıblar ki, Daşınmaz Əmlakın Texniki Pasportudur, yəni mənim mülkiyyət hüququmun dövlət tərəfindən tanınmasını təsdiqləyən sənəddir. Bu sənədi mən vətəndaşa verən Azərbaycan dövlətidir. Amma nə olsun? Şamaxıdan Əlləz adlı şəxs gəlib, Ağstafada 40-a yaxın ailənin 400 hektar torpağını alıb, mənim evimi də zəbt edib, ora fəhlələrini yerləşdirib. Fəhlələrin də pulunu verməyib, onlar da evi Əlləzin mülkü bilib dağıdırlar.

Biri pəncərəsini sındırır, biri damını dağıdır, biri döşməsini çıxarıb aparır. Şikayət edirəm, yalandan deyir ki, guya mənə pul verib, evi icarəyə alıb" - redaksiyamıza müraciət edən Tovuzun Koxa Nəbi kənd sakini, Qarabağ müharibəsi əlili Nəsim Hüseynov belə deyir. Onun sözlərinə görə, dövlət orqanlarına müraciətləri də nəticə vermirdi: "Əlləzin zəbt etdiyi, dağıtdığı evim Tovuzun Ceyrançöl deyilən yerində, Qızıl Ulğum adlanan sahədədir. Konstitusiyamızın 13-cü maddəsində yazılır ki, mülkiyyət toxunulmazdır və dövlət tərəfindən qorunur. Əla, desinlər görək hansı dövlət tərəfindən qorunur? Əsas məsələ budur! 6 aydır ki, evimi Şamaxıdan olan Əlləz adlı şəxs zəbt eləyib, ora 20-yə yaxın işçisini yerləşdirib. O, rəsmən qoçuluq edir. Mən dövlətimizə, dövlətçiliyimizə, ərazi bütövlüyümüzə əmək sərf etmiş bir insanam. 2-ci qrup müharibə əliliyəm. Sadə kənd adamıyam. Sərhəd bölgəsində yaşayıram.

Tovuzda mülkü zəbt olunan vətəndaş dövlətdən kömək istəyir - sənədlər

Qarabağ veteranı Nəsim Hüseynov: "Şamaxıdan Əlləz adlı şəxs gəlib, Tovuzda evimi zəbt edib"

400 hektar torpaqdır. O torpaqlarda ailələr əkilir-becərib dolanırdılar. İnsanların ümidlərini qırıblar. O adamlar həmin ərazilərdə əkin-biçin etməsələr, çox ağır, pis günlərə düşəcəklər. Hazırda məhkəmələrə müraciət ediblər, amma süründürməçiliklə üzləşiblər. Əlləz Ağstafanın icra başçısı ilə yaxşı münasibətdədir. Ordan-burdan işçi gətiriblər, onların da pulunu ödəməyiblər. Bu adamlar da Əlləzin heyfini mənim evimdən alıblar. Dövlətdən kömək istəyirəm, mənə deyirlər ki, get məhkəməyə ver. Məhkəmə işə baxana qədər evimi darmadağın edəcəklər. Necə ola bilər ki, evimə giriblər, hüquq-mühafizə orqanları kənardan baxır, tədbir görməsin. Xahiş edirəm, mənim mülkiyyət hüququm bərpa olunsun".

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Cənab prezidentin Qarabağ qaziləri, şəhid ailələri və müharibə veteranları haqqında Ağdam rayonunda söylədiyi nitqi mənə də dinlədim. İlahm Əliyev dedi ki, müharibə veteranlarına çox böyük diqqət göstərilməlidir. Onlar incidilməməlidir. Onların hüquqları pozulmamalıdır. Buradan göstəriş veririm.

Onlara qarşı ədalətsizlik qətiyyənlə qadağandır. Ümumiyyətlə, biz ədalətsizliyə qarşı mübarizə aparırıq. O cümlədən qan tökmüş, vətəni müdafiə etmiş, əlil olmuş, yaxınlarını itirmiş insanlara diqqət göstərilməlidir. Bu, dövlət siyasətidir. Mənim tələbimdir. Hər şey ədalətli olmalıdır. Ədalət pozulanda, onda

problemlər yaranır.

İndi mən haqsızlıqla üz-üzə qalmışam və mülküm tam olaraq zəbt olunub. Mən qanundan kənar dövlətimizdən heç nə istəmirəm".

Şikayətçi aidiyyəti dövlət orqanlarından kömək istəyir: "İstəyirəm, bir Azərbaycan vətəndaşı kimi mənə kömək et-

mək üçün xüsusi göstəriş verilsin".

N.Hüseynov deyib ki, Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Məhərrəm Quliyev və 1-ci müavini Ramiz Tatarov 40-a yaxın ailənin torpaq icra müqavilələrini qeyri-qanuni ləğv edib: "Bu gün həmin torpaqlar Əlləzin ixtiyarına verilib.

Bakının mərkəzində brend mağazalar bağlanır

Təmtəraqlı, lüks mallar düzülən vitrinlər boş qalıb

Bir neçə il öncə şəhərin mərkəzi küçələrini dünyanın müxtəlif brendlərinin təmtəraqlı, işıqlı, vitrinli göz oxşayan dükənləri bəzəyirdi. İndi isə əsasən varlı təbəqənin müraciət etdiyi bu dükənlərin bir çoxunun yalnız boş divarları qalır və üzərində "icarəyə verilir", "for rent" sözləri yazılıb. Sonuncu - ingilis dilindəki ifadə çox güman ki, xarici investorların diqqətini çəkmək üçün qeyd edilib. Paytaxtın Neftçilər prospekti, Üzeyir Hacıbəyov, Zərifə Əliyeva küçələri boyunca onlarla bağlanmış bahalı mağazalara rast gəldik. Əksər dükənlərin üzərində telefon nömrələri qeyd edərək yeni sahibkar axtarışına başlanılıb. Bəzi mağazaların üzərindən keçmiş şirkətin loqosu hələ sökülməyib. Bağlanmış mağazalar arasında həm geyim, həm bijuteriya, zərgərlik məhsulları, həm də elektronika satılanlara rast gəlmək olar.

Bəzi mağazaların üzərində isə "tezliklə bağlanıq", "bütün mallar maya dəyərindən ucuz qiymətə" kimi elanlar yazılıb. Nə qədər endirim elanları yazılırsa da, kasıb təbəqə bu dükənlərdən nəinki alış-veriş etməyi, qiymət soruşmağı belə ağılına gətirmir. Əvvəlki imkanlı alıcılar da olmadıqından bahalı mağazaların əksəriyyətinin boş qaldığını müşahidə etdik. Brend dükənlərin bağlanması səbəbi isə bir deyil, bir neçə istiqamətdir. İcarə haqlarının hədsiz dərəcədə bahalaşdığı şəhərin mərkəzi nöqtələrində bu dükənlərin fəaliyyətini dayandırma səbəbləri həm alıcılığın azalması, həm də uzun illər boyu "qara mühasibatlığa" alışmış sahibkarların yeni, şəffaf vergi-gömrük qaydaları ilə az qazanca qanə olmaq istəməmələri ilə izah edilir.

Şəhərin mərkəzi küçəsində icarəyə verilən obyektlərin telefonlarına zəng edərək, icarə haqlarını öyrənməyə çalışdıq. Obyektlərdən birinin aylıq 6 min manata icarəyə verildiyini, ərazisinin 280 kvadratmetr olduğunu öyrəndik. 80 kvadratmetrlik digər bir obyektin qiyməti isə 2500 manatdır.

Milli Məclisin İqtisadi siya-

sət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov bu şirkətlərin xaricdən mal gətirməsi ilə bağlı müəyyən problemlərinin ola biləcəyinə diqqət çəkdi: "Brend mağazaların bağlanması ilə bağlı məlumatlar var. Ola bilər ki, bu brend mağazalar əlaqəli olduğu xarici şirkətlərdən artıq mal gətirə bilmirlər. Ola bilər müəyyən problemləri var. Açılan mağazaların da sayı çoxdur. Bu, normal bir tendensiya deyil, biri bağlanır, yerində digəri açılır. Buna adi baxmaq lazımdır. İndi də brend mallara tələbat var. Bəzi insanlar var ki, məhz bu kateqoriyadan olan mallardan istifadə edirlər".

İqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov da "Yeni Müsavat" a açıqlamasında son illər əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin azaldığını və bu səbəbdən bahalı brend mağazaların bağlandığını vurğuladı: "Təxminən 10 il öncəni yada salsaq, deyə bilərik ki, neft pullarının axın etdiyi dövrdə Azərbaycana lüks kateqoriyalı malların axını müşahidə olunmağa başladı. Bu pullar ədalətli və ya qeyri-ədalətli yollarla, hansısa formada bazara axırdı, eyni zamanda manatın məzənnəsi möhkəmlənirdi. Bu fonda brend

mallar üçün bir bazar formalaşmışdı, alıcılıq var idi. Bu alıcılıq şirkətləri cəlb edirdi. Azərbaycanlı biznesmenlər də bu prosesi izləyərək o qənaətə gəlirdilər ki, brend məhsulların Azərbaycanda satışını təşkil etmək olar. Distribütorluqlar götürülürdü, yeni dükənlər açılırdı. Ancaq 2015-ci ildən sonra relyef dəyişdi, mərhələli şəkildə geriləmə gedir".

İqtisadçının sözlərinə görə, artıq imkanlı insanlar da müəyyən qədər qənaətli rejimə keçiblər: "Çünki 2015-ci ildə vəziyyət pisləşəndə, insanların müəyyən qədər yığılı var idi. Ancaq ötən

4 ildə bu vəsaitlər də əldən çıxdı, xərcləndi. Müəyyən kateqoriya insanlar var idi ki, onlar lüks kateqoriyalı məhsullar istehlak edirdilər. Artıq həmin insanlar bu yığımlarını da tükətdiblər, müəyyən qədər qənaətli xərcləmələr edirlər. O baxımdan alıcılıq qabiliyyəti kəskin aşağı düşüb. Bu mağazaların əksəriyyəti elə ərazilərdə yerləşir ki, orada icarə haqları çox bahadır. Həmin müəssisələr indiki dövrdə cəlbediciliyini və biznes effektivliyini itirib, mərhələli şəkildə Azərbaycan bazarını tərk edirlər. Əgər biz ümumi rəy verməmiş olsaq deyə bilərik ki, ölkədə alıcılıq zəiflə-

yib, o səbəbdən bu şirkətlər ölkədən çıxırlar".

Qeyd edək ki, son 3 ildə dollarlının bahalaşmasından sonra bütün məhsullar, o cümlədən brend məhsullar da bahalaşmış oldu. Bundan əlavə, lüks mallara tətbiq olunan vergilərin artırılması, həmçinin gömrük sistemində şəffaflığın təmin olunmasından sonra bütün məhsulların gömrük rüsumuna cəlb edilməsi brend mallarının da qiymətinin bir neçə dəfə artmasına gətirib çıxardı. Digər

tərəfdən, son günlər brend mağazadakı malların saxta olub-olmaması məsələsi də gündəmədir. Bu mənada əhalinin imkanlı təbəqəsi son illərdə daha çox xarici ölkələrdə şopinq etməyə üstünlük verir. Nəticədə daxili bazarda alıcılıq azalır və yüksək icarə haqları fonunda fəaliyyət göstərməyin səmərəsiz olduğunu görəndə adamlar mağazaları bağlamaq məcburiyyətində qalırlar.

□ Nərgiz LİFTİYEVA,
Fotolar müəllifindir

Elan

Ağdaş rayonu Kotalan kənd sakini İsayev Məhəmmədiyə Məhəmməd oğluna məxsus reyestr 903013015798 nömrəli çıxarış etidiyi üçün etibarsız sayılır.

**

Ağdaş rayonu Dəhnəxəlil kənd sakini Kərimova Səbinə Musa qızına məxsus JN-78 sayılı dövlət aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ABŞ-ın Suriya üzrə xüsusi nümayəndəsi Ceyms Ceffri bildirib ki, Birləşmiş Ştatların hərbi qüvvələrinin Suriyadan çıxarılması prosesi birdən-birə baş verməyəcək. "Amerikanın Səsi"nin məlumatına görə, C.Ceffri deyib ki, rəsmi Vaşinqton müttəfiqlərinin onlarla "kifayət qədər məsləhətləşmədiyi" iddiasını qəbul etmir.

Xatırladaq ki, ABŞ prezidenti Donald Trampın Birləşmiş Ştatların hərbi qüvvələrinin Suriyadan çıxarılması barədə qərarı 2018-ci il dekabrın 19-da elan edilib. Ancaq bu qərar Amerikanın müttəfiqləri tərəfindən təəccüblə qarşılanıb. Xüsusən də kürdlər bu qərardan məyus olub. ABŞ prezidentinin bu qərarı Vaşinqtonda da sərt etirazlarla qarşılanıb. ABŞ rəsmiləri, senatorlar, hökumət və siyasət adamları bildiriblər ki, qoşunların Suriyanı tərk etməsi kürdləri çətin vəziyyətdə qoyacaq, eyni zamanda İran və Rusiyanın mövqelərini gücləndirəcək. Hətta müdafiə naziri Cim Mattis və nazirliyin baş qərargah rəisi və sözcüsü Trampın ordunu Suriyadan çıxarmaq qərarına etiraz olaraq istefa verib. Yalnız bundan sonra ABŞ prezidenti Suriyadan ordunun çıxarılması prosesinin uzana biləcəyini deyib.

Ötən həftə Münhen Təhlükəsizlik Konfransında danışan Ceyms Ceffri deyib ki, Tramp administrasiyası dekabr ayının ortalarından müttəfiqlərlə qüvvələrin dərhal və sürətlə çıxarılacağı ilə bağlı davamlı şəkildə danışıqlar aparıb.

ABŞ ordusunun Suriyadan

Amerika ordusu Suriyadan çıxmağa tələsmir

Vaşinqton İŞİD tamamilə məhv edilib, kürdlərlə bağlı yekun razılıq olmadan bu ölkəni tərk etmək istəmir

çıxarılmasına qarşı çıxış edənlərin iki əsas arqumenti var. Birincisi, Amerika ordusunun çıxarılmasından sonra kürdlərin yalnız qalacağı və Türkiyə, İran, eləcə də Suriya dövlətinin onları əzəcəyi ilə bağlı şübhələrdir. İkinci arqument isə İŞİD-in hələ də bölgədə mövcudluğunu qoruyub saxlamasıdır. Qərarnı əleyhdarları iddia edir ki, ABŞ ordusu Suriyadan çıxdıqdan sonra İŞİD yenidən

feallaşa, hətta itirdiyi bölgələri geri ala bilər. Bu səbəbdən də son həftələrdə ABŞ ordusu Suriya ərazisində əsasən kürdlərin nəzarət etdiyi bölgələrdəki son İŞİD qalıqlarını məhv etməyə çalışır.

ABŞ prezidenti Donald Tramp bu günlərdə bəyan edib ki, Suriya ərazisi yaxın zamanda İŞİD-dən 100 faiz təmizlənəcək. ABŞ-ın müdafiə və kəşfiyyət rəsmiləri Suriyada hələ

də 1500-ə yaxın İŞİD ekstremistinin qaldığına inansa da, dəyərləndirmədə ehtiyatlıdır. Yeri gəlmişkən, ötən həftə Suriyada ABŞ-ın dəstəklədiyi Suriya Demokratik Qüvvələri (SDQ) Bağuz kəndi ətrafında İŞİD-in son istehkamına hücumlar hazırladığı xəbərləri yayılıb. Hətta İraq mediası bu bölgədə İŞİD lideri Əbubəkr əl-Bağdadinin gizləndiyi barədə xəbərlər yayıb.

Bir zamanlar Suriya və İraqda geniş ərazilərə nəzarət edən İŞİD hazırda Suriyanın şərqindəki Bağuz kəndində bir kv/km əraziyə sığıdırılıb. Hətta bunun üçün Amerikadan əlavə olaraq 600 hərbiçinin Suriyaya gətirildiyi iddia olunur. Bağdadinin tutulması əməliyyatına isə 2011-ci ildə "Əl-Qaidə" lideri Usamə bin Ladenin öldürüldüyü əməliyyatı həyata keçirmiş xüsusi təyinatlıların cəlb olunduğu deyilir. Əgər əməliyyat uğurla nəticələnsə, o zaman Tramp həm İŞİD-ə son qoymuş prezident kimi reyting qazanacaq, həm də ordunun Suriyadan çıxarılması ilə bağlı tənqidlərdən yaxa qurtaracaq.

Xatırladaq ki, ABŞ hərbi qüvvələrinin Suriyanı tərk etməsi ilə bağlı ilk məlumat dekabrın 19-da açıqlanıb. Ağ Evin mətbuat katibi Sara Sanderrin yaydığı açıqlamada qeyd olunurdu ki, ümumi sayı 2 min nəfərə yaxın olan ABŞ hərbi kontingentinin Suriyadan çıxarılması prosesi başlayıb. Qeyd edək ki, bununla eyni saatlarda ABŞ prezidenti Donald Tramp sosial şəbəkə hesabından bildirib ki, ABŞ ordusunun Suriyada qalmasının əsas səbəbi olan İŞİD-ə qarşı mübarizəsi qələbə ilə başa çatıb.

Bir neçə gün əvvəl isə məlum olub ki, ABŞ hərbiçilərinin bir hissəsi qeyri-müəyyən müddətə qədər Suriyanın cənubunda qala bilər. Xatırladaq ki, Suriyanın cənubunda İraq və İordaniya sərhədləri yaxınlığında müxaliflərin nəzarətində olan ərazidə Ət-Tanaf hərbi bazasında ABŞ ordusu birləşmələri yerləşir.

Ancaq sonrakı günlərdə ABŞ prezidenti bir qədər geri çəkilib və bəyan edib ki, əsgərlər Suriyanı mərhələli olaraq tərk edəcək. Doğrudur, son həftələrdə Suriyanın İraqla sərhəd bölgələrindəki ABŞ bazalarından hərbiçilərin İraq ərazisinə köçürüldüyü, yeni qismən təxliyə həyata keçirildiyi haqda xəbərlər yayılıb. Ancaq əlavə qüvvələrin Suriyaya gətirilməsi göstərir ki, proses uzanacaq. Çünki söhbət həm də kürdlərin təleyindən gedir. ABŞ rəsmiləri son illərdə Suriya və İraqda onlarla yaxından əməkdaşlıq edən kürdləri "təleyin ümidinə" buraxmaq istəmir. Bu isə o deməkdir ki, çıxarılma prosesi hələ uzanacaq.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**

"Yeni Müsavat"

Trampın Amerikanı "bölən" divar layihəsi

Meksika ilə sərhəddə fəvqəladə vəziyyət elan edilib

Ağ Ev Birləşmiş Ştatların Meksika ilə sərhəddə divarın inşası məqsədilə fəvqəladə vəziyyət elan etmək qərarına dəstək bildirib.

"Amerikanın Səsi"nin məlumatına görə, bu barədə prezident Trampın müşaviri Stiven Müller "Fox News" telekanalına müsahibəsində ABŞ prezidentini nəzərdə tutaraq bildirib: "O, böhranı diqqətsiz qoya bilərdi, amma bunu etməmək kimi bir seçim edib".

Radonun məqaləsində deyilir ki, mühacirət məsələlərində sərt mövqə tutan Müller keçmiş respublikaçı prezident Corc Buşu təxminən 20 il bundan əvvəl ölkəyə indikindən dörd dəfə artıq qeyri-qanuni mühacirin gəldiyi zaman ABŞ-a "xəyanət etdiyinə" görə kəskin tənqidlərə məruz qoyub. Müllerin fikrincə, problemin mahiyyəti ondan ibarətdir ki, "güclü dövləti sərhəd təhlükəsizliyi olmadan təsəvvür etmək mümkün deyil".

O deyib ki, Trampın addımı "bizim öz sərhədlərimizi möhkəmləndirməkdən" ibarətdir, qeyri-qanuni mühacirət isə ölkə üçün təhlükədir.

Müller bildirib ki, Trampın bu qərarı prezidentə fəvqəladə hallar elan etmək səlahiyyəti verən 1976-cı ilə aid qanunla əsaslandırılır. Lakin o zaman bəri elan edilmiş heç bir 59 halda prezidentin konkret məqsədlər üçün maliyyə ayırmaqdan imtina edən Konqresdən yan keçdiyi bir vəziyyət qeydə alınmayıb.

Qeyd edək ki, prezident Donald Tramp ötən həftə cümə günü Konqresi yan keçərək Meksika ilə sərhəddə divar inşa etmək üçün lazım olan pu-

lu əldə etmək üçün fəvqəladə vəziyyət elan edib. Nümayəndələr Palatası və Senat cümə axşamı sərhəd təhlükəsizliyi ilə bağlı qanun layihəsini təsdiq edərək, hökumətin bağlanması qarşısını alıb. Qanun layihəsi ilə sərhədin 90 kilometr boyunca baryerin inşası üçün \$1.3 milyard dolların ayrılması nəzərdə tutulur. Bu isə Trampın tələb etdiyi 5.7 milyard dollardan xeyli azdır.

Tramp fəvqəladə vəziyyəti Konqres tərəfindən təsdiq edilən maliyyənin miqdarından

razi olmadığı üçün elan etdiyi bildirib. Prezident divarın inşası üçün 8 milyard dollardan artıq maliyyə vəsaitini başqa layihələr üçün ayrılmış hökumət fondlarından istifadə etməklə əldə etməyi planlaşdırır. Lakin maliyyə fondlarının köçürülməsinə dair bu addımın qarşısını almaq üçün artıq indidən məhkəmə iddiaları hazırlanır.

Müllerin sözlərinə görə, sərhəddə 320 kilometrlik divarın inşası 2020-ci il sentyabr ayının sonları, prezident Tram-

pin ikinci müddətə seçilmək üçün keçiriləcək seçkilərdən bir neçə həftə öncəyə qədər hazır olacaq.

Qeyd edək ki, ABŞ-a ən çox qanunsuz mühacirin gəldiyi Meksika ilə sərhədin bağlanması nəzərdə tutulan divar layihəsini Donald Tramp prezident seçildikdən dərhal sonra gündəmə gətirib. Çünki Tramp hələ seçki kampaniyası dönməndə Meksika ilə sərhəddə divar hörləcəyini vəd edib. Ancaq Amerika siyasətçilər bu təklifə isti yanaşmır. Bu səbəbdən də Konqres prezidentin təkliflərini rədd edir. Lakin buna baxmayaraq artıq ABŞ hökuməti divarın bir qismini inşa edib.

Ümumi hesablamalara əsasən ABŞ-la Meksika arasında divarın uzunluğu 3145 kilometr olacaq. Divar Kaliforniya, Arizona, Nyu Meksiko və Texas ştatlarından keçir və onun 1000 kilometrlik hissəsində baryerlər var.

2018-ci ildə CNN telekanalı hökumətdəki mənbələrə əsasən məlumat yaymışdı ki, Trampın layihəsinə görə Meksika ilə divarın 1400 kilometrini yenidən tikiləcək, 1870 kilometrə isə mövcud divarlar yenidən inşa olunacaq. Ümumi olaraq isə 33 milyard dollarlıq

bir büdcə hesabına başa gələcək. Başqa mənbələr isə divar üçün lazım olan məbləğin 12-40 milyard arasında dəyişdiyini yazır.

Ancaq ötən ay Tramp və Konqres arasında anlaşılmazlıq büdcədən divar üçün 5 milyard dollar ayrılması üstündə olub. Konqres imtina etdiyi üçün prezident hökumətin fəaliyyətini dondurub. Demokratların çoxluq təşkil etdiyi Konqres isə Trampa yalnız 1,3 milyard dollar ayracağı bildirib, bu məbləğ isə divar üçün deyil, sərhədin təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi üçündür.

Yanvarda isə Tramp qarşısındakı 10 ildə Meksika ilə sərhəddə divarın tikintisi üçün 18 milyard istəyib, ancaq bu dəfə də yox cavabı alıb.

Hökumət San Dieqoda 22,5 kilometrlik metal baryer, Nyu Meksikoda 21 kilometrlik divar, Kaliforniyada isə 3,2 kilometrlik divar tikib.

Tramp isə divar üçün ödəniləcək məbləğə heyfslənir. Ağ Evdən etdiyi müraciətdə prezident qeyd edib ki, hər il Meksikadan ABŞ-a qanunsuz miqrasiya, narkotik trafiki səbəbi ilə ölkə 250 milyard dollar itirir. Bu məbləğin qarşısında 25 milyard dollar dəyərindəki divar xərci çox kiçikdir. İndi isə prezident deyir ki, Meksika ilə divarın pulu ABŞ-Meksika-Kanada ticarət anlaşması vasitəçiliyi ilə ödənilib.

□ **KƏNAN,**
Musavat.com

MUSAVAT

Son səhifə

N 39 (7209) 19 fevral 2019

Dietaya görə arıqladığını zənn edirdi, xərcəng çıxdı

Şotland qadın bağırsağ xərcəngi səbəbindən bir neçə kilo atıb, amma öncə bunu dietanın effekti kimi anlayıb. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verib. İst-Kilbrayd şəhər sakini Liz Okli 2017-ci ilin oktyabrından dietaya başlayıb. Yanvar ayında 65 yaşlı qadın 12 kilo çəki atıb və bunu qürurla danışmış. Bununla yanaşı, şotland qadın ürəkbulanması, qarın və kürəyindəki ağrılardan şikayətlənirdi. Eyni zamanda sidiyi tündləşən, dərisi saralan qadındakı bu əlamətləri qızı Okli də hiss edərək, ondan həkimə getməsinə istəyib.

Həkimlər onu müayinə edərək, bağırsağ xərcənginə tutulduğunu deyiblər. "Mən özümdən çox razı idim və ətrafımdakılara qürurla arıqladığımı deyirdim. Bunu da piroqlardan imtina etməyimlə əlaqələndirdim. Amma arıqlamağımın əsl səbəbini öyrənəndə çox kədərləndim", - bunu da şotland qadın etiraf edib. Bundan başqa, qadın xəstəxanaya gedəndən sonra internetdə bu xəstəlikdən əziyyət çəkənlərin hekayəsini də axtarıb, sağ qalanların aşağı faizini öyrənib.

12 gün sonra onu əməliyyata yollayıblar, onikibarmaq bağırsağını, mədəaltı vəzisini kəsib atıblar. Bundan sonra Okli yarım il kimyəvi müalicə kursu keçməli olub. İndi qadın özünü yaxşı hiss edir. Amma həkimlər təhlükənin tam sovuşmadığını deyirlər. Qadın öz hekayəsini ona görə danışmış ki, digər onkoloji xəstələrə ümid olsun.

13 yaşlı oğluna spirtli içki içirdi, az qala öldürürdü

Çində 13 yaşlı yeniyetməni ciddi alkoqol zəhərlənməsinə görə xəstəxanaya aparıblar. Buna səbəb atasının uşağa Çin arığı olan baytzyunu içməyə məcbur etməsi olub. İnsident 12 fevralda baş verib. Ailə məclisi zamanı kişi oğlunu 100 qram miqdarında baytzyu içməyə məcbur edib. Bu üsulla çinli öz oğlunu spirtli içkilərə alışdırmaq istəyib.

Amma qısa müddət sonra valideynləri anladılar ki, uşağın durumu heç də yaxşı deyil. Onun üzünü qızarıb, stolunda uzanıb və səslərə reaksiya verməyib, bədən temperaturu da qalxıb.

Yeniyetməni xəstəxanaya şüursuz vəziyyətdə gətiriblər. Növbətçi həkim Lyu Lin bildirib ki, bütün ailədən içki iyi gəlmiş. Zərərçəkmişə təcili müdaxilə edilib, amma bir gün sonra

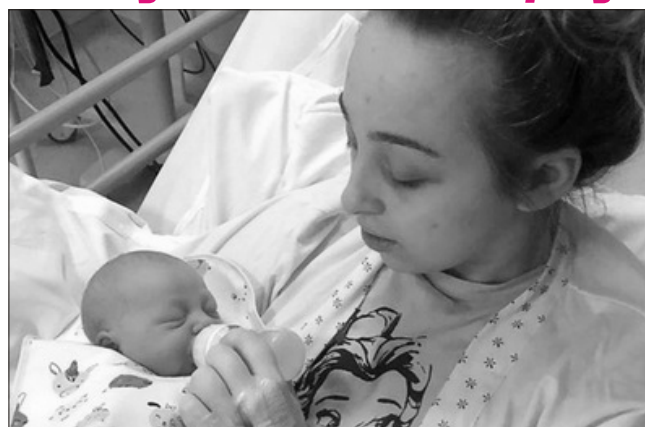

özünə gəlib. Uşağın atası and içib ki, gələcəkdə oğlu ilə bir daha belə zarafatlar etməyəcək.

Həkimlər isə bildiriblər ki, alkoqol uşaqların səhhətinə ciddi zərər vura bilər. Onun qəbul edilməsinə görə böyrəkdə, beyində və əsəb sis-

temində böyük problemlər yarana və epilepsiya baş verə bilər. Uşaq üçün ölümcül doza 25 millilitr alkoqoldur. Lap balaca uşaqları isə altı-yeddi millilitr spirtli içki də öldürə bilər. Çində alkoqolu ancaq 18 yaşına çatanlara satırlar.

Baş ağrısı ilə xəstəxanaya getdi, uşaq doğdu

Böyük Britaniyada güclü baş ağrılarından şikayətlənən qadın xəstəxanaya gedib, komaya girib və bir neçə gün sonra ana olub. Bu barədə "Manchester Evening News" xəbər verib.

Oldem şəhərindən olan tələbə Eboni Stivenson 2 dekabr 2018-ci ildə, saat 20.30-da güclü baş ağrılarna görə yatmağa gedib. 18 yaşlı qız deyir ki, bundan sonra necə qalxıb vanna otağına getdiyini, orada necə bayıldığını xatırlamır. Anası Şeri təcili yardım çağıraraq və gələn hə-

kimlərin ilk sualı bu olub ki, Eboni hamilədir, ya yox.

Şeri həkimlərə bildirib ki, bu, qeyri-mümkündür. Bu vaxt Eboninin təəccüblənmiş anasının gözü qabağında qızın qarnı böyüyüb. Həkimlər britaniyalıya izah ediblər ki, onun qızında hamiləliyin sonrakı mərhələsində özünü

göstərən ağır toksikoz var. Hamilənin qıcolmalarına görə döli aktivləşib, ona görə də görünən olub.

Ebonini xəstəxanaya çatdırıblar və qız komaya girib. Gecə həkimlər qeyseriyyə əməliyyatı edərək körpəni xilas ediblər. Anası isə uşağını ancaq dörd günlük koma prosesindən sonra gördü. "Bu, çox bərdad səslənir, amma uşağı mənim sinəmə qoyanda xahiş etdim ki, onu aparsınlar. Mən şokda idim və qərar verdim ki, məni kimilərsə səhv salıblar".

Eboni deyib ki, belə erkən analıq onun planlarına daxil deyildi. Amma o, indi çox xoşbəxtdir və qızını dünyalara dəyişməz. Zaman keçdikdən sonra o, kollece qayıtmaq və idman fizioterapiyası ilə məşğul olmağı planlaşdırır. Uşağın qayğısını hələlik nənəsi Şeri çəkəcək, çünki gənc ana çalışmır.

QOÇ - Səhhətinizi qorya bilərsiniz, ixtiyarınızda olan bu təqvimdən xeyli razı qalacaqsınız. Ulduzlar əlverişli məqamlarla rastlaşacağınızı, yeni şanslar qazanacağınızı proqnozlaşdırır.

BUĞA - Hansısa xoşagəlməzliyin olacağını düşünməyin. Əksinə, nəzərdə tutduğunuz planların reallaşması istiqamətində uğurlara yetişəcəksiniz. Günün ikinci yarısında varlanacağınız mümkündür.

ƏKİZLƏR - Bürcünüzün xarakterinə görə, sizə daha çox ikili fikirləriniz mane olur. Heç olmasa, bu gün qəti qərarlar verməyə çalışın. Yalnız bu halda rəğbət mərkəzində ola bilərsiniz.

XƏRÇƏNG - Şəxsi büdcənizin gələcək durumu bu gün atacağınız addımlardan çox asılıdır. Odur ki, qarşınıza çıxan ən xırda şansdan belə yararlanmalısınız. Təcrübəli adamlardan məsləhət alın.

ŞİR - Göy qübbəsi adi işlərlə məşğul olmağınızı tövsiyə edir. İstənilən prosesdə tələskənlik yalnız planlarınızı poza bilər. Ailə-sevgi münasibətlərində mülayimlik göstərin.

QIZ - Bütün vacib işlərinizi günün ikinci yarısına təyin edin. Otən on gündə baş tutmayan cəhdləriniz bu gün yenidən start götürə bilər. Bu istiqamətdə təcrübəli adamlardan yararlanın.

TƏRƏZİ - Qarşılıqlı münasibətlərdə ümumi vəziyyət qənaətbəxş olmasa da, fəaliyyət zəminində, ələlxüsus da gəlir əldə etməkdə irəliləyişləriniz mümkündür. Əmin olmadığınız halda söz verməyin.

ƏQRƏB - Yaxşı olar ki, bu təqvimi bütünlüklə münasibətlər zəmininə yönəldəsiniz. Çünki ən böyük probleminiz ətrafda başa düşülməməyinizdir. Bunu bacarsanız, heç bir neqativlik görməyəcəksiniz.

OXATAN - Bir neçə yeniliyin şahidi olacağınızdan xəbər verən ulduzlar ilk növbədə alıcılığınızı qorumağı məsləhət görür. Davranışlarda nə qədər səmimi olsanız, ümumi işin xeyrinə olacaq.

OĞLAQ - Daxili sınıtlardan qurtulmaq istəyirsinizsə, keçmişin acı xatirələrini yada salmayın, nikbinliklə gələcəyə baxın. Nəhərdən sonra müqəddəs yerləri ziyarət edin.

SUTÖKƏN - Əsas enerjinizi qarşılıqlı münasibətlərə sərf edin. Çünki indi ən çox süstlük deyilən istiqamətdə mövcuddur. Xırdaçı və qeybətçil adamlardan mümkün qədər uzaq olun.

BALIQLAR - Qarşınızda maraqlı bir gün durur. Lakin atacağınız addımlardan asılı olaraq prosesləri müsbət və ya mənfi istiqamətə yönəldə bilərsiniz. Odur ki, yolu özünüz seçməlisiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Gündə telefona 60 dəfə baxırsızsa, xəstəsiniz...

Alimlər son bir il ərzində müxtəlif sosial təbəqədən olan 600-ə yaxın insan üzərində təcrübə keçirib. Məlum olub ki, gündəlik iş rejimində insanlar gün ərzində 60 dəfə telefona baxırlarsa, bu, artıq telefon xəstəliyinin əlamətidir. 60 dəfə baxış isə təkcə zəng və mesajları təqib etmə mənasını vermir. İnsanlar heç bir səbəb olmadan, heç bir bəhanəsiz telefonlarına baxır. Ya keçmiş mesajlara nəzər salır, ya gələn telefon zənglərinin saatına. Bundan başqa, rəyi soruşulan insanların çoxu telefonuna zəng və sms gəlməyən zaman stress keçirir, aparatın xarab olmasından şübhələnir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.755